



โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑ รายวิชาสังคมศึกษา



ชื่อ - ชื่อสกุล.....เลขที่.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี



โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑ รายวิชาสังคมศึกษา

ชื่อ - ชื่อสกุล..... เลขที่.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีไทย วิถีธรรม.....	๑
ใบความรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนา.....	๒
ใบกิจกรรมคู่มือการปฏิบัติตนเมื่อเข้าวัด หรือ การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ	๕
ใบกิจกรรมถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ การนำเสนอ คู่มือการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม.....	๖
ใบความรู้ เรื่องการเจริญสติ.....	๗
ใบกิจกรรม สายลับวัยใส ใส่ใจวิถีธรรม.....	๙
ใบความรู้ เรื่อง ศาสนิกชน วิถีชุมชน วิถีไทย.....	๑๐
ใบกิจกรรม บุคคลตัวอย่างในชุมชน.....	๑๓
ใบกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้วยวิถีธรรม.....	๑๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาดน คู่คนดี.....	๑๕
ใบความรู้ เรื่อง หลักธรรมทางศาสนาต่างๆ.....	๑๖
ใบงาน เรื่อง หลักธรรมทางศาสนาต่างๆ.....	๒๑
ใบความรู้ เรื่อง ศาสนสุภาชิตและหลักคำสอน.....	๒๒
ใบงาน เรื่อง ศาสนสุภาชิตและหลักคำสอน.....	๒๔
ใบความรู้ เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย.....	๒๕
ใบกิจกรรม สร้างแนวทางชุมชน วิถีความสุข.....	๒๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	๒๗
ใบความรู้ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย.....	๒๘
ใบความรู้ เรื่อง หลักการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร.....	๓๓
ใบกิจกรรม การสืบค้นข้อมูลเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย.....	๓๕
ใบกิจกรรมการจำแนกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นจาก เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย.....	๓๖
ใบความรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	๓๗
ใบกิจกรรม ข่าวสารในท้องถิ่นเรา.....	๓๙
ใบกิจกรรม พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	๔๐
ใบกิจกรรม แผนผังก้างปลา วิเคราะห์ปัญหาชุมชน.....	๔๑
ใบกิจกรรม ห้องเรียนนักคิด พิชิตทำดีสู่ชุมชน.....	๔๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ กฎหมายน่ารู้สู่ชีวิตมีสุข.....	๔๔
ใบความรู้ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมาย.....	๔๕
ใบงาน เรื่อง กระบวนการตรากฎหมาย.....	๔๘
ใบงาน เรื่อง ขั้นตอนการตรากฎหมาย.....	๔๙
ใบงาน เรื่อง ข่าวสารน่ารู้.....	๕๐
ใบงาน เรื่อง ผู้นำดีพัฒนาวิถีชุมชน.....	๕๑
ใบกิจกรรมเกมบิงโก “Bingo laws for life”.....	๕๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์สังคม.....	๕๓
ใบกิจกรรมแผนผังทางความคิด.....	๕๔
ใบกิจกรรมเกมบันไดงู.....	๕๕
ใบความรู้ เรื่อง ศาสนาสากล.....	๕๖
ใบกิจกรรม การวิเคราะห์การตั้งธรรมะ.....	๕๗
ใบกิจกรรม การวิเคราะห์การตั้งธรรมะและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๕๘
ใบกิจกรรม การเขียนนโยบายทางการทูตเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี.....	๕๙
ใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย.....	๖๐
ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง แลกดูศาสนิกชนยุค ๔.๐.....	๖๑
ใบกิจกรรม เรื่อง รักษ์ศาสนาส่งเสริมตน.....	๖๔
ใบความรู้เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย.....	๖๕
ใบกิจกรรมเรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย.....	๗๓



โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
วิถีธรรม วิถีไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีธรรม วิถีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสนพิธี วิธีการพัฒนาตน
ใบความรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนา

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ในทางพระพุทธศาสนา การกำหนดวันสำคัญทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ศาสนิกชนได้รำลึกถึงความสำคัญ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างๆ และเป็นการเปิดโอกาสให้ศาสนิกชนได้ปฏิบัติตน

วันมาฆบูชา คือวันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ

ทางพระพุทธศาสนา หรือเรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต

ซึ่งมีเหตุการณ์สำคัญ ๔ เหตุการณ์อันประกอบไปด้วย

๑. พระสงฆ์ ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย
๒. พระสงฆ์ทุกรูปเป็นพระอรหันต์
๓. พระสงฆ์ทุกรูปเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา
๔. วันนั้นเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓

โดยพระพุทธองค์ทรงแสดง โอวาทปาฏิโมกข์ ที่ประกอบไปด้วย

ละทุจจริต = ละ เลิกการทำทุจจริตทั้งทางกาย วาจา ใจ

ทำสุจจริต = ริเริ่ม สร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำสุจจริตทั้งทางกาย วาจา ใจ

ทำจิตใจผ่องใส = พัฒนาตนเองให้จิตใจผ่องใสห่างไกล

กิเลส

วันวิสาขบูชาและวันอัฐมีบูชา

วันวิสาขบูชา คือ วันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันประกอบด้วย ประสูติ ตรัสรู้และปรินิพพาน ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรงกับ

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นสังฆธรรมและการประกาศอภิวาจาของเจ้าชายสิทธัตถะในการประกาศเป้าหมายเพื่อการหลุดพ้นในชาตินี้ และต่อเนื่องไปยัง

วันอัฐมีบูชา ตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งเป็นวันถวายพระเพลิงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่สะท้อนถึงการเป็นไปตามกฎไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ตามธรรมดาของโลก



การเข้าวัน ฟังเทศน์ เป็นกิจกรรมที่ชาวพุทธพึงปฏิบัติเมื่อถึงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา



ชาวพุทธควรเข้าวัน ถวายสัตย์ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

วันอาสาฬหบูชา เป็นวันสำคัญที่กำเนิดพระรัตนตรัยครบ ๓ ประการ คือ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ และเป็นวันประกาศหลักธรรมแรกในการแสดงปฐมเทศนา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งมีหลักธรรมสำคัญคือ **ธรรมจักรกับปวัตตสูตร** ที่สอนในเรื่อง **มัชฌมาปฏิปทา** (ทางสายกลางและปัจจัยที่ส่งผลไปสู่การหลุดพ้น)

วันธรรมสวนะ หรือวันพระ เป็นวันที่กำหนดให้เกิดการประชุมเพื่อฟังธรรม ใน ๑ เดือนมีวันพระทุกกึ่งเดือน ตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ (หรือวันแรม ๑๕ ค่ำในเดือนขาด) เพื่อให้ศาสนิกชนได้มีโอกาสฟังเทศน์ ฟังธรรม ปฏิบัติตนรักษาศีลเพื่อให้จิตใจเกิดความบริสุทธิ์ และรักษาศีล ๘

เว้นการฆ่าสัตว์ = ก่อให้เกิดความเมตตาชีวิต

เว้นการลักทรัพย์ = รู้จักการให้ทานแบ่งปัน

เว้นการร่วมประเวณี = รักษาประเพณีเพศพรหมจรรย์

เว้นการพูดเท็จ = มีสัจจะ พูดแต่ความจริง

เว้นการดื่มสุรา = มีสติและมีปัญญา

เว้นการบริโภคยามวิกาล = มีการบริโภคพอเหมาะ

เว้นการฟ้อนรำ การละคร การตกแต่ง = ห่างไกลกิเลส

เว้นการนั่ง นอนที่สูงใหญ่ = มีความประหยัด ไม่ติดสบาย

วันเข้าพรรษา วันออกพรรษาและวันเทโวโรหนะ

คือวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่บัญญัติให้พระสงฆ์ได้มีเวลาในการศึกษาธรรมะตลอดช่วงฤดูฝน

วันเข้าพรรษา ตรงกับวันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๘ มีกิจกรรมสำคัญคือการถวายผ้าอาบน้ำฝนและเทียนพรรษา

วันออกพรรษา ตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ มีกิจกรรมสำคัญ คือการทำปวารณาของพระสงฆ์เพื่อตักเตือนและดูแลพฤติกรรมในระหว่างพรรษากาล

วันเทโวโรหนะ คือวันที่พระพุทธองค์เสด็จลงจากเทวโลก ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ (ถัดจากวันออกพรรษา ๑ วัน) มีกิจกรรมสำคัญคือการถวายข้าวต้มลูกโยน



การทำบุญตักบาตรเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ชาวพุทธนิยมทำในวันสำคัญทางศาสนา



การปฏิบัติตนตามศีล ๘ เป็นแนวทางการลงมือทำในช่วงวันธรรมสวนะ



การถวายภัตตาหารเพลเป็นกิจกรรมที่นิยมในวันสำคัญทางศาสนา

มารยาทชาวพุทธ

คือ พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกถึงความถูกต้องและความเหมาะสมเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือกิจกรรมทางศาสนา โดยมีพฤติกรรมที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

- การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์
- การกราบผู้ใหญ่ การไหว้พระสงฆ์
- การสนทนาอย่างเหมาะสมกับผู้ใหญ่
- การเดินหรือการใช้ภาษาที่ถูกต้องกับผู้ใหญ่



มารยาทชาวพุทธเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมที่ชาวไทยควร

วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม

วันอีดิลฟิฏรี หรือวันฮารีรายอปอซอ เป็นวันเฉลิมฉลองสำคัญของศาสนาอิสลาม ที่เฉลิมฉลองละศีลอด



ชาวมุสลิมนิยมในการสังสรรค์ พบญาติพี่น้องในวันอีดิลฟิฏรี

ตรงกับ การสิ้นสุดการถือศีลอด
ในเดือนเราะมะฎอน โดยมีพิธีกรรมที่สำคัญ คือ
การละหมาด มีการเฉลิมฉลองในวันดังกล่าว
มีการกล่าวแสดงความยินดีและขอโทษที่ล่วงเกิน
และมีการรับฟังคุตบะห์ (เทศนาธรรม)

ที่มาภาพ : <https://www.komchadluek.net/news/regional/241853>

วันสำคัญทางศาสนาคริสต์

วันคริสต์มาส หรือวันพระคริสต์สมภพ เป็นวันสมโภชการประสูติของพระเยซู ซึ่งเป็นศาสดาของ



สมเด็จพระสันตะปาปา ประมุขของคริสต์ชนนิกายโรมันคาทอลิก

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา, กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ศาสนาคริสต์ โดยคริสตชนจึงให้ความสำคัญกับ
วันนี้เนื่องในการระลึกถึงการขอบคุณต่อพระเยซู
ผู้เป็นหนึ่งในตรีเอกภาพของคริสต์ศาสนา
และเป็นวันที่สอนให้ชาวคริสต์รักและเมตตา
เพื่อนมนุษย์ เสมือนพระเยซูที่รักและเมตตา
ต่อเพื่อนมนุษย์ทุกคนอย่างไม่แบ่งแยก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีธรรม วิถีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสนพิธี วิถีการพัฒนาตน
ใบกิจกรรมคู่มือการปฏิบัติตนเมื่อเข้าวัด หรือ การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ

คำชี้แจง

๑. นักเรียนศึกษากิจกรรมที่เกิดขึ้นในวันสำคัญทางศาสนา หรือการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาที่นักเรียนนับถือ จากใบความรู้และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
๒. นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนที่ตนเองได้ทำในการเข้าร่วมวันสำคัญทางศาสนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบแนวทางการจัดทำคู่มือการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อต้องเดินทางไปยังศาสนสถานหรือมรยาทสำคัญเมื่อต้องเข้าไปยังชุมชน โดยประกอบด้วยหัวข้อดังนี้
 - ศาสนาที่ตนนับถือ
 - พิธีกรรมหรือ เหตุการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเข้าในศาสนสถานในชีวิตประจำวัน
 - แนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับพิธีกรรมหรือ เหตุการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเข้าในศาสนสถานในชีวิตประจำวันการทำคู่มือการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมให้นักเรียนออกแบบสร้างสรรค์ลักษณะงานตามความสนใจของนักเรียน
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มกับเพื่อร่วมชั้นเรียน คณะครูในโรงเรียน และชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีธรรม วิถีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสนพิธี วิธีการพัฒนาตน
ใบกิจกรรมถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ การนำเสนอ คู่มือการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม

สิ่งได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรม.....
.....
.....

แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ในชุมชน.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผลงานของกลุ่มนักเรียน.....
.....
.....

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองในการร่วมพิธีกรรมทางศาสนาที่นักเรียนนับถือก่อน
การเรียนรู้และจากทำกิจกรรมเรียนรู้

.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีธรรม วิถีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เจริญสติ พัฒนาชีวิตด้วยวิถีธรรม
ใบความรู้ เรื่องการเจริญสติ

บทสวดมนต์ในพุทธศาสนา

บท บูชาพระ รัตนตรัย	<p>อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา, พุทธัง ภาวะะวันตัง อภิวาเทมิ. สวากขาโต ภาวะะวะตา อัมโม, อัมมังนะมัสสามิ. สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สวาระกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ.</p> <p>พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดย พระองค์เอง ข้าพเจ้าขออภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว , ข้าพเจ้าขอนมัสการ พระธรรม พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์</p>
บท พุทธานุสติ	<p>อิติปิโส ภาวะะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วัชชาจะระณะสัมปันโน, สุขโต โลกะวิทู, อนุตตะโร ปุริสสะทัมมะสาระถิ, สัตถา เทวะมะนุสสานัง, พุทโธ ภาวะะวาติ</p> <p>เพราะเหตุอย่างนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นเป็นผู้ไกลจากกิเลส และตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดย ชอบ เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะเป็นผู้ไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้สามารถฝึกบุคคลที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความเจริญ เป็นผู้จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์</p>
บท ธรรมานุสติ	<p>สวากขาโต ภาวะะวะตา อัมโม, สันทิฏฐิโก, อะกาลิโก, เอหิปัสสิโก, โอบะนะยิโก, ปัจจังตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ ติ</p> <p>พระธรรม ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วย ตนเอง เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกับผู้อื่นว่าท่านจงมาดู เลิด เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นสิ่งที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน</p>

บท สังฆานุสติ	<p>สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สวาระกะสังโฆ, อุกุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สวาระกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สวาระกะสังโฆ, สามิจิปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สวาระกะสังโฆ ยะทิทัง, จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐปุริสปุคคะลา, เอสะ ภาวะะวะโต สวาระกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย, ทักขิเนยโย, อัญชะลิกระระณิโย, อนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ</p> <p>พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว</p>
--------------------------	---

	<p>ได้แก่ บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ นั่นแหละพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านเป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ</p> <p>เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน เป็นผู้ที่ยุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี เป็นนื่อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า</p>
--	--

บทสรรเสริญพระเจ้าในศาสนาอิสลาม

اللَّهُمَّ أَنْتَ قَلْبُنَا، وَأَصْلِحْ ذَاتَ قَلْبِنَا، وَاهْدِنَا سَبِيلَ السَّلَامِ، وَنَجِّنَا مِنَ الظَّالِمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَخَيِّبْنَا الْعَوَاقِبَ مَا طَفَرَ مِنْهَا وَمَا تَطَنَّ، وَبَارِكْ لَنَا فِي أَسْمَاعِنَا، وَأَنْصَارِنَا، وَقُلُوبِنَا، وَأَزْوَاجِنَا، وَذُرِّيَّاتِنَا، وَنَبِّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْغَوَاثُ الرَّحِيمُ، وَاجْعَلْنَا شَاكِرِينَ لِبِعْمَلِكَ مُنِيبِينَ بِهَا عَلَيْنَا، قَائِلِينَ بِهَا، وَإِيمَانًا عَلَيْنَا

“ข้าแต่อัลลอฮ์ ขอพระองค์โปรดทรงผสานบรรดาหัวใจของเรา ให้มีความปรองดองกัน โปรดทรงปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่องราวระหว่างเราให้ดีขึ้น โปรดทรงชี้แนะเราสู่หนทางแห่งความศานติ โปรดทรงให้เรารอดพ้นจากความมืดมนสู่แสงสว่าง โปรดทรงทำให้เราออกห่างความชั่วช้าทั้งในสิ่งที่เปิดเผยและในสิ่งที่ ซ่อนเร้น ขอพระองค์โปรดประทานความจำเริญแก่หูของเรา ตาของเรา หัวใจของเรา คู่ครอง และลูกหลานของเรา โปรดทรงรับการสำนึกผิดกลับตัวของเรา แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงรับการสารภาพผิด คือผู้ทรงปรานีเสมอ และขอพระองค์ทรงทำให้เราเป็นผู้กตัญญูต่อพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ เป็นผู้สรรเสริญพระองค์ เป็นผู้น้อมรับในความกรุณาโปรดปรานและโปรดทรงทำให้ความกรุณาโปรดปรานนี้ครบถ้วนสมบูรณ์

แก่เหล่าข้าพระองค์ด้วยเถิด”

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา, <https://www.islammore.com/view/4626>

บทสรรเสริญพระเจ้าในศาสนาคริสต์

บทบูชาข้าแต่พระบิดา

ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย พระองค์สถิตในสวรรค์ พระนามพระองค์จะเป็นที่สักการะ พระอาณาจักรจงมาถึง พระประสงค์จงสำเร็จในแผ่นดินเหมือนในสวรรค์

โปรดประทานอาหารประจำวัน แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายในวันนี้ โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้าเหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น โปรดช่วยข้าพเจ้าไม่ให้แพ้การผจญ แต่โปรดช่วยให้พ้นจากความชั่วร้ายเทอญ อาแมน

ที่มาข้อมูล : <http://www.kamsonbkk.com/catholic-catechism/catholic/7481>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีธรรม วิถีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เจริญสติ พัฒนาชีวิตด้วยวิถีธรรม
ใบกิจกรรม สายลับวัยใส ใส่ใจวิถีธรรม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันสืบเสาะแนวทางและพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมในครอบครัว ชุมชน
ไปใช้ในการปฏิบัติตนลงในใบกิจกรรมตามหัวข้อต่อไปนี้

บุคคลที่ ๑

ความสัมพันธ์กับเรา

เคยสวดมนต์หรือไม่

เพราะเหตุใดจึงต้องเข้าร่วมพิธีกรรม.....

.....

.....

การทำพิธีกรรมทางศาสนาส่งผลดีต่อเราอย่างไร.....

.....

.....

การทำพิธีกรรมทางศาสนาส่งผลต่อเราอย่างไร.....

บุคคลที่ ๒

ความสัมพันธ์กับเรา

เคยสวดมนต์หรือไม่

เพราะเหตุใดจึงต้องเข้าร่วมพิธีกรรม.....

.....

.....

การทำพิธีกรรมทางศาสนาส่งผลดีต่อเราอย่างไร.....

.....

.....

การทำพิธีกรรมทางศาสนาส่งผลต่อเราอย่างไร.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิถีธรรม วิถีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เจริญสติ พัฒนาชีวิตด้วยวิถีธรรม
ใบความรู้ เรื่อง ศาสนิกชน วิถีชุมชน วิถีไทย

ประวัติศาสตร์และศาสนิกชนที่สำคัญ

บุคคลสำคัญ	ประวัติ ผลงาน ข้อคิดที่โดดเด่น
พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในช่วงก่อนการตรัสรู้ ถูกพญามาราริราชเข้ามา ก่อกวนการบำเพ็ญบารมี ที่สุดแล้วพระองค์หลุดพ้นจากเหล่ามารทั้งหลายจึงได้ตรัสรู้ เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า - สะท้อนการเพียรพยายามจนชนะใจและชนะกิเลสที่เกิดขึ้นผ่านการมีบารมีทั้ง ๑๐
พระเยซูคริสต์	<ul style="list-style-type: none"> - ศาสดาของศาสนาคริสต์ ผู้ที่ได้รับการปกป้องว่าเป็นพระบุตรของพระเจ้า ผู้เป็นหนึ่งในตรีเอกภาพ เสด็จมาเพื่อช่วยไถ่บาปให้กับมนุษย์ทุกคน - สะท้อนถึงบุคคลผู้มีความเมตตา รักสรรพชีวิตโลกให้ได้มีโอกาสในการปรับพฤติกรรมตนเองให้มีความถูกต้องและเหมาะสมตามคำสอนของพระเจ้า
นบีมุฮัมมัด	<ul style="list-style-type: none"> - ศาสดาของศาสนาอิสลาม ผู้ที่ได้รับโองการของพระเจ้ามาเพื่อประกาศให้กับเหล่าชนได้ทราบ เป็นผู้รับพระคัมภีร์คำสอนจากพระเจ้ามาเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวของมนุษยชาติ - สะท้อนถึงการยืนหยัดต่อสู้ในความเชื่อ เพื่อให้เหล่ามนุษยชาติได้ปฏิบัติตนตามคำสอนโองการแห่งพระเป็นเจ้า
พระสารีบุตร (เอตทัคคะ)	<ul style="list-style-type: none"> - นามเดิมว่า อุปติสสะ เป็นอัครสาวกฝ่ายขวา เป็นเลิศในทางปัญญา เติบโตมาในครอบครัวของพราหมณ์ มีความฉลาดรอบรู้เป็นเพื่อนกับโกลิตะ(พระโมคคัลลานะ) - ความโดดเด่นในด้านการมีปัญญาเฉียบแหลม มีความกตัญญู มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนพ้อง รู้จักคิดและใฝ่เรียนรู้
พระโมคคัลลานะ (เอตทัคคะ)	<ul style="list-style-type: none"> - นามเดิมว่า โกลิตะ เป็นอัครสาวกฝ่ายซ้าย เป็นเลิศในด้านมีฤทธิ์ สามารถเผยแผ่ศาสนาจนทำให้ผู้นับถือพระพุทธศาสนาได้มาก เป็นเพื่อนกับอุปติสสะ (พระสารีบุตร) - ความโดดเด่นในด้านการมีฤทธิ์มาก มีความใฝ่เรียนรู้และมีความกตัญญูต่อมารดา

บุคคลสำคัญ	ประวัติ ผลงาน ข้อคิดที่โดดเด่น
นางชูชุตตรา	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสตรีหลังค่อม นางกำนัลในมเหสีของพระเจ้าอุเทน มีจิตใจสนใจต่อพระพุทธศาสนา ถวายบูชาพระพุทธองค์ด้วยความสามารถที่นางมี - มีความโดดเด่นเป็นแบบอย่างในความเพียร มีจิตสำนึกที่ดีต่อความรับผิดชอบ และมีปัญญามาก ใส่ใจจดจำคำสอนของพระพุทธองค์ได้มาก
พระเจ้าพิมพิสาร	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชาแห่งกรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ เลื่อมใสในพระพุทธองค์ตั้งแต่ยังเป็นพระมหาบุรุษแสวงหาหนทางหลุดพ้น และได้ปฏิบัติบูชาพระศาสดาด้วยความบริสุทธิ์ใจ - มีความโดดเด่นเป็นแบบอย่างของผู้ปกครองที่ดี ใฝ่เรียนรู้และมีคุณธรรม ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ประกอบกับเป็นบิดาที่ดีที่ยกโทษในความไม่รู้ของลูกที่ได้ล่วงเกินตน
พระมหาธรรมราชาที่ ๑	<ul style="list-style-type: none"> - พระมหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย ผู้พระราชนิพนธ์ไตรภูมิพระร่วง เป็นคติในการครองเมืองและสร้างความตระหนักรู้ดีชั่วของคนในหัวเมืองภายใต้การปกครองของสุโขทัย - ทรงมีผลงานที่โดดเด่นคือการพระราชนิพนธ์ไตรภูมิพระร่วง ส่งพระธรรมทูตไปศึกษาธรรมที่สำนักพระอุทุมพรมหาสामी ณ เมืองพัน การทำนุบำรุงพระศาสนาจัดการปกครองคณะสงฆ์ทั้งฝ่ายคามวาสี ที่เน้นการศึกษาพระปริยัติธรรมในวัดตามหัวเมือง (ฝ่ายเมือง) กับอรัญวาสีที่เน้นการปฏิบัติวิปัสณากรรมฐานในวัดป่านอกเมือง (ฝ่ายป่า)
สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรพชาอุปสมบทตั้งแต่เยาว์วัย เติบโตในทางพระพุทธศาสนาและได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระมหาสมณเจ้า สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ - ทรงมีผลงานที่โดดเด่นในด้านการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ในการศึกษาธรรมะแก่พระภิกษุสามเณร จัดสอนหนังสือไทยตามหัวเมืองและมุ่งเน้นการเรียนรู้ภาษาไทยในการศึกษาหลักธรรมตามท้องที่ต่างๆ รวมไปถึงจัดทำตำราพระปริยัติธรรมและให้มีการสอบเพื่อวัดความรู้แบบใหม่ นำไปสู่การสอบนักธรรมและธรรมศึกษาในปัจจุบัน

บุคคลสำคัญ	ประวัติ ผลงาน ข้อคิดที่โดดเด่น
มิตตวินทุกชาดก	- เป็นชาดกที่สอนเรื่องการได้รับกรรมจมนานจากความทุกข์เนื่องจากความโลภ ความปรารถนาและความอยากที่มิตตวินทุกะมีมากเกินไป
ราโชวาทชาดก	- เป็นชาดกที่สอนเรื่องการรักษาคุณธรรมของกษัตริย์ การคงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรมนั้น ส่งผลให้เกิดการได้รับการยกย่องจากอาณาจักร แต่หากกษัตริย์ไร้ซึ่งคุณธรรม ทศพิธราชธรรม ย่อมทำให้บ้านเมืองเกิดความวิบัติ
สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส	- สมเด็จพระสันตะปาปาพระองค์ที่ ๒๖๖ เป็นสมเด็จพระสันตะปาปาพระองค์แรกที่มาจากทวีปอเมริกาใต้ ทรงมีแนวคิดร่วมสมัยและสามารถให้ ศาสนิกชนได้เข้าใจได้ง่าย มีการรับฟังและดำเนินการเพื่อปฏิรูปศาสนาคริสต์ให้อยู่ร่วมสมัยในศตวรรษที่ ๒๑
จุฬาราชมนตรี อาคิส พิทักษ์कुมล	- เป็นผู้นำกิจการของศาสนาอิสลามในประเทศไทย มีหน้าที่ในการให้ความเห็นเกี่ยวกับศาสนาอิสลามกับทางราชการ ประกาศผลการตรวจจันทรในรอบเดือนต่างๆ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบทบัญญัติในศาสนาอิสลาม เป็นประธานอำนวยการงานเมาลิดกลางแห่งประเทศไทย



ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาทุกศาสนาในชาติ ก่อให้เกิดความสงบสุขร่มเย็นของคนในชาติ โดยอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์แห่งองค์อัครศาสนูปถัมภก ซึ่งก็คือ พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย

ที่มาภาพ : <https://news.thaipbs.or.th/content/286316>, <http://thebuddh.com/?p=43765>

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิธีธรรม วิธีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ศาสนิกชน วิธีชุมชน วิธีไทย
ใบกิจกรรม บุคคลตัวอย่างในชุมชน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันแสวงหาบุคคลสำคัญที่เป็นแบบอย่างในการเป็นศาสนิกชนที่ดีในชุมชน
ถอดบทเรียนพฤติกรรมเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะและความโดดเด่นในผลงานของบุคคลเหล่านั้น

บุคคลที่	ชื่อ นามสกุล	ความโดดเด่นที่	แบบอย่างที่เราภาคภูมิใจ
๑			
๒			
๓			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิธีธรรม วิธีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ศาสนิกชน วิธีชุมชน วิธีไทย
ใบกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้วยวิธีธรรม

คำชี้แจง

๑. นักเรียนศึกษาบุคคลในชุมชนที่มีผลงานการพัฒนาชุมชนโดดเด่น
๒. นักเรียนศึกษาศาสนิกชนที่บำเพ็ญส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา
๓. นักเรียนวิเคราะห์ผลงาน แนวคิด คุณธรรม ของบุคคลที่มีผลงานการพัฒนาชุมชนโดดเด่น และ ศาสนิกชนที่บำเพ็ญส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา
๔. นักเรียนสรุปข้อมูลจากการวิเคราะห์ในรูปแบบที่นักเรียนสนใจหรือมีความสามารถ เช่น วาดภาพ แผนผังความคิด แผ่นพับ
๕. นักเรียนนำผลงานการสรุปแนวคิด คุณธรรม ของบุคคลที่มีผลงานการพัฒนาชุมชนโดดเด่น และ ศาสนิกชนที่บำเพ็ญส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา กับบุคคลในชุมชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการพัฒนาในชุมชน



โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

มองเหตุ เห็นผล พัฒนาค้น คู่คนดี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาตนสู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เหตุปัจจัย หัวใจต้องศึกษา
ใ้ความรู้ เรื่อง หลักธรรมทางศาสนาต่าง ๆ

หลักธรรมสำคัญในศาสนาพุทธ

หลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนาคือหลักอริยสัจ ๔ อันเป็นหัวใจในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินชีวิตและเป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้ตั้งงามซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนที่สำคัญในศาสนาต่าง ๆ

ทุกข์ คือสภาวะความรับรู้ในความไม่สบายกายไม่สบายใจ เช่น หิวข้าว โมโหเพื่อน ผิดหวัง ออกหัก คับแค้นจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเกิดจากการยึดติดหรือผูกความรับรู้กับ

ขั้น ๕ ที่ประกอบไปด้วย

รูปขั้น = การรวมกันของร่างกายที่ประกอบด้วยธาตุทั้ง ๔ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ

เวทนาขั้น = ความรู้สึก สุข (กาย,ใจ) ทุกข์ (กาย,ใจ) หรืออูเบกขา (การวางเฉย)

สัญญาขั้น = ความทรงจำรับรู้ การจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียงและสัมผัส

สังขารขั้น = การปรุงแต่งจิต การคิดดี คิดชั่ว คิดเป็นกลาง ความเมตตา ความโกรธ ยึดมั่นถือมั่น

วิญญาณขั้น = ส่วนของการรับรู้ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (อายตนะ) ประกอบด้วย ตา(รูปรูป) หู(ฟังเสียง) จมูก(ได้กลิ่น) ลิ้น(รู้รส) กาย(สัมผัส) ใจ(สำนึกคิด)

สมุทัย คือบ่อเกิดแห่งทุกข์ กำเนิดจากกิเลสที่มีชื่อว่า **ตัณหา** ความอยาก ประกอบด้วย กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา โดยมีหลัก **กรรม** เป็นฐานในการพิจารณาการเกิดกิเลส

กายกรรม = กรรมที่มาจากกระทำ

วจีกรรม = กรรมที่มาจากวาจา

มโนกรรม = กรรมที่มาจากจิตใจ

นำไปสู่อกุศลกรรมบถและกุศลกรรมบถในลำดับต่อไปซึ่งหลักการของกรรมบถนั้นประกอบไปด้วย



สมบัติ ๔ คือ คติสมบัติ อุปธิสมบัติ กาลสมบัติและปโยคสมบัติ

อันนำไปสู่การสนับสนุนการก่อให้เกิดกรรมดีและปัจจัยที่ส่งผลไปสู่การก่อให้เกิดเหตุแห่งความชั่วคือ

วิบัติ ๔ อันประกอบไปด้วย คติวิบัติ อุปธิวิบัติ กาลวิบัติและปโยควิบัติ

อบายมุข ๖ ช่องทางแห่งการเสื่อมถอย ประกอบไปด้วยเหตุ ๖ ประการอันได้แก่

ติดสุราของมีนเมา = มีโทษให้เสื่อมปัญญา

เที่ยวกลางคืน = มีโทษให้เกิดความเดือดร้อน

เที่ยวดูเล่นการละคร = มีโทษให้เสียเวลา สมาธิ

เล่นการพนัน = มีโทษให้เสียทรัพย์สิน

คบคนชั่วเป็นมิตร = มีโทษให้เป็นนักเลงคนชั่ว

เกียจคร้านการทำงาน = มีโทษให้ทรัพย์สินหมดสิ้น

นิโรธ คือ เป้าหมายสูงสุดของการแก้ไขปัญหาในทาง

พระพุทธศาสนา โดยมีความ **สุข** เป็นหลักธรรมสำคัญ

สามีสสุข (ความสุขของตนเองที่เกิดจากกามคุณ สัมผัสของดี ได้ทานของอร่อย การได้เห็นสิ่งที่ดีงาม)

นิรามิสสุข (ความสุขที่เกิดจากการหลุดพ้นจากวัฏฏะ)

มรรค คือ กระบวนการในการทำให้หลุดพ้นทุกข์ เป็นหัวใจในการแก้ปัญหาตามหลักทางพระพุทธศาสนา

ประกอบไปด้วย

บุพเพนิमितของมัชฌิมาปฏิปทา ธรรมที่เป็นเครื่องหมายในอนาคตว่า บุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในการพ้นทุกข์ล่วงหน้า ๗ ประการคือ

กัลยาณมิตร (คบเพื่อนดี)

ความพร้อมด้วยศีล (ปฏิบัติตนในศีลธรรม)

การมีฉันทะในการทำงาน (ใส่ใจในการทำงาน)

ความพร้อมในการฝึกฝน (การฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเอง)

ความพร้อมด้านทิวฐิ (การมองและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง)

ความไม่ประมาท (การกระตือรือร้นในการตั้งมั่นตนมีสติ)

ความพร้อมในโยนิโสมนสิการ (การคิดพิจารณาบนพื้นฐานความจริงและมองเห็นประโยชน์ด้วยปัญญา)



การคบเพื่อนที่ดี เป็นมิตรแท้
ช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จ

กฏจิริฎฐิติธรรม ๔ คือธรรมที่ส่งผลต่อความเจริญยั่งยืนในวงศ์ตระกูล ประกอบไปด้วย ๔ หลักธรรมคือ



การบวชเรียน เป็นการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองดี และมีคุณธรรมสมตามวัย สามารถรับผิดชอบตนเองได้อย่างถูกต้อง

การรักษาของให้ดี = รู้จักรักษาข้าวของ
เครื่องใช้ในครัวเรือนให้ดีงาม

ซ่อมแซมของให้เหมาะสม = ใช้ข้าวของ
เครื่องใช้ให้คุ้มค่า

กินใช้ประมาณตน = มีความพอเพียงไม่
ฟุ่มเฟือยสิ้นเปลือง

มีศีลมีระเบียบในครอบครัว = รักษาตนและ
ครอบครัวให้เหมาะสมตามศีลธรรมจรรยา

คุณธรรม เป็นหลักธรรมที่นำไปสู่ความก้าวหน้า มี ๖ ประการ

การรักษาสุขภาพดี = มีความแข็งแรงทางกาย วาจา

มีระเบียบวินัย = มีความรับผิดชอบ มีระเบียบ

เป็นแบบอย่างคนดี = กระทำตนเป็นแบบอย่าง

ตั้งใจเรียนรู้ = มีความใส่ใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง

ทำสิ่งถูกต้องดีงาม = ทำให้เกิดความถูกต้องดีงาม

ขยันหมั่นเพียร = ไม่ย่อท้อเฉื่อยชา



การแสดงออกถึงความกตัญญูด้วยการบวชเรียน จัดเป็นการประพฤติตนได้อย่างถูกต้อง และดีงามในฐานะเด็กที่ดี ตามหลักคุณธรรม

สติปัญญา ๔ เป็นหลักในการกำหนดเพื่อเจริญสติ ภาวนาให้รับรู้

เป็นไปตามความเป็นจริง เป็นหนทางที่ทำให้พ้นทุกข์โดยมี ๔ รูปแบบคือ

กายานุปัสสนาสติปัญญา

= การใช้สติที่เน้นกายกำหนด

เวทนานุปัสสนาสติปัญญา

= การใช้สติที่ใช้ความรู้สึกกำหนด

จิตตานุปัสสนาสติปัญญา

= การใช้สติที่เน้นการกำหนดจิต

ธัมมานุปัสสนาสติปัญญา

= การใช้สติด้วยธรรมในการพิจารณา



การนั่งสมาธิ เป็นการเจริญกรรมฐานอย่างหนึ่ง

มงคล ๓๘ .ในที่นี้มีการศึกษามงคล ๓๘ อยู่ ๓ ประการ คือ **ประพฤติธรรม** มีการประพฤติตนให้อยู่ในกรอบธรรม

เว้นจากความชั่ว เว้นจากการปฏิบัติตนในทางชั่ว ทั้งทางกาย วาจา ใจ

เว้นจากการดื่มของมึนเมา เว้นจากการเสพสิ่งให้โทษ

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา

หลักธรรมสำคัญในศาสนาอิสลาม

หลักสำคัญในศาสนาอิสลามประกอบไปด้วยหัวใจสำคัญคือ หลักศรัทธา ๖ ปฏิบัติ ๕ หลักศรัทธานั้นเป็นหลักที่อาจกล่าวได้ว่า เป็นหัวใจสำคัญ ที่จะนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ พระอัลเลาะห์ เพราะถ้าขาดศรัทธาแล้ว การปฏิบัติจะไม่เป็นไปตามแนวทางที่ท่านนบีมุฮัมมัดรับโองการมาจากพระเป็นเจ้าควบคู่กับการต้องปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติ ๕ ประการ ดังตารางแจกแจงต่อไปนี้

ลำดับที่	ศรัทธา ๖	ปฏิบัติ ๕
๑	ศรัทธาต่อพระอัลเลาะห์/ อัลลอฮ์ (Allah)	การปฏิญาณตน คือ การปฏิญาณในความศรัทธาพระผู้เป็นเจ้าเพียงองค์เดียว
๒	ศรัทธาในบรรดาเทวทูต หรือ มลาอิกะฮ์ ของพระอัลเลาะห์	การละหมาด คือ การแสดงถึงความเคารพต่อพระผู้เป็นเจ้า
๓	ศรัทธาในบรรดาศาสนทูต /บรรดาศาสดาหรืออนบี	การจ่ายซะกาต คือ การเสียสละแบ่งปันให้กับผู้ที่ขาดแคลน
๔	ศรัทธาในบรรดาคัมภีร์ของพระอัลเลาะห์	การถือศีลอด – การถือบวช คือ การสร้างความอดทนต่อความยากลำบาก และความเท่าเทียมของเอนมมนุษย์
๕	การศรัทธาในวัน สิ้นโลก(วันกิยามะฮ์/อาคิเราะฮ์) และวันพิพากษา ศรัทธาในโลกหน้า	การบำเพ็ญฮัจญ์ คือ การแสวงบุญ ให้เพื่อนพี่น้องชาวมุสลิมได้มาพบปะกันจากทั่วโลก
๖	ศรัทธาในกฎสถานะของโลก/กฎกำหนดสภาวะการณ์/ศรัทธาในลิขิตของพระเจ้า	



การละหมาด เป็นการแสดงออกถึงการแสดงออกถึงการนอบ

ที่มาภาพ : <https://thestandard.co/eid-fiti-prayer-without-hugging-and-touching-during-coronavirus/>

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา

หลักธรรมสำคัญในศาสนาคริสต์

หลักสำคัญในศาสนาคริสต์ประกอบไปด้วยหลักตรีเอกภาพและหลักบัญญัติ ๑๐ ประการ หลักตรีเอกภาพนั้นกล่าวถึงภาวะอันบริสุทธิ ของพระผู้เป็นเจ้า พระบิดา พระบุตร พระจิตอันบริสุทธิ ที่ลงมาเพื่อป่าวประกาศและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และบัญญัติ ๑๐ ประการ ซึ่งเป็นคำสอนจากพระคัมภีร์ไบเบิล

ลำดับที่	ตรีเอกภาพ	บัญญัติ ๑๐ ประการ
๑	พระบิดา พระผู้เป็นเจ้าบนสวรรค์	อย่ามีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือจากเรา คือ พระยาห์เวห์
๒	พระบุตร พระเยซูเจ้าบนโลกมนุษย์	อย่าทำรูปเคารพและอย่าเคารพรูปเคารพ
๓	พระวิญญาณบริสุทธิ์ พระจิต	ห้ามใช้พระนามของพระยาห์เวห์ไปใช้ในทางที่ผิด
๔		จงถือวันสะบาโต (วันเข้าโบสถ์หรือหมายถึงวันอาทิตย์หรือวันเสาร์) เป็นวันบริสุทธิ์
๕		จงให้เกียรติบิดามารดาของเจ้า
๖		ห้ามฆ่าคน
๗		ห้ามล่วงประเวณีสามีภรรยาของเขา
๘		ห้ามลักขโมย
๙		ห้ามเป็นพยานเท็จและห้ามใส่ร้ายเพื่อนบ้าน
๑๐		ห้ามโลภในของของผู้อื่น



สมเด็จพระสันตะปาปา ประมุขของคริสตชนโรมันคาทอลิกของโลก

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาตนสู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เหตุปัจจัย หัวใจต้องศึกษา
ใบงาน เรื่อง หลักธรรมทางศาสนาต่าง ๆ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลความหมายของหลักธรรมที่ต้องศึกษาและแนวทางการนำหลักธรรม
ไปใช้ในการปฏิบัติตนลงในใบกิจกรรมตามหัวข้อต่อไปนี้

สถานการณ์ปัญหาใกล้ตัว

.....
.....
.....

วิเคราะห์ปัญหาด้วยหลักอริยสัจ ๔

สาเหตุ =.....
.....
.....
.....
.....

วิเคราะห์ปัญหาด้วยหลักอริยสัจ ๔

แนวทางการแก้ปัญหา =.....
.....
.....
.....
.....

ผลของการนำแนวทางแก้ไขไปใช้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาตนสู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ศาสนสุภาชิต ลิขิตเตือนการพัฒนา
ใบความรู้ เรื่อง ศาสนสุภาชิตและหลักคำสอน

พุทธศาสนาสุภาชิต

พุทธศาสนาสุภาชิตคือคำสอน วลี ที่สำคัญในการสร้างความตระหนักสำหรับการดำเนินชีวิตของศาสนิกชน โดยศึกษาในพุทธศาสนาสุภาชิตดังต่อไปนี้

กมมุนา วตตตี โลโก สัตว์โลก ย่อมเป็นไปตามกรรม	กल्याณการี กल्याณํ ปาปการี จ ปาปํ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
สุโข ปุณฺณสฺส อจฺจโย การสั่งสมบุญ นำสุขมาให้	ปุชโก ลภเต ปุชํ วนฺโทโก ปฏฺวิวนฺทํ ผู้บูชาเขา ย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขา ย่อมได้รับการไหว้ตอบ

หลักคิดโยนิโสมนสิการ

หลักคิดโยนิโสมนสิการคือกระบวนการคิดแบบแยกคาย ซึ่งเป็นทักษะการคิดที่มุ่งเน้นให้มนุษย์เกิดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนรอบด้านประกอบไปด้วย

วิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรม คือการคิดในด้านดี คิดบวก คิดแต่ที่เป็นกุศล ทำให้ผู้คิดเกิดการคิดที่ส่งผลให้จิตใจมีความผ่อนคลาย มีความสุขในการดำเนินชีวิต และสามารถนำความคิดที่ดีไปใช้ทำให้สังคมมีความสุข

วิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์ คือการคิดบนพื้นฐานของเหตุผลที่มีความสัมพันธ์กัน เป็นการบวนการคิดที่ส่งเสริมให้เกิดการวางแผนในการกระทำสิ่งใดๆอย่างต่อเนื่อง และสร้างโอกาสให้ผู้ที่มีความสามารถนำความคิดไปต่อยอดพัฒนาตนเองหรือการทำงานได้มีประสิทธิภาพ



การณรงคังคเหล่าเข้าพรรษา
 เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความตระหนักในการปลูกเร้าคุณธรรม

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา

หลักคำสอนของศาสนาคริสต์

เมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม คริสตชนสามารถนำคำสอนมาใช้ในการดำรงชีวิตให้เป็นไปตามคำสั่งสอน “จงเมตตาปราณีเหมือนอย่างพระบิดาของท่าน มีเมตตากรุณา อย่ากล่าวโทษผู้อื่น จงรู้จักให้อภัย แล้วท่านจะได้รับอภัย จงให้แล้วท่านจะได้รับ ทั้งจะได้รับเกินกว่าที่ท่านให้มากมายนัก” (ลูกา6:36-38)

“เมื่อท่านนำเครื่องบูชาแม้มาถึงแท่นบูชาแล้ว เกิดระลึกได้ว่า พี่น้องของท่านมีเรื่องโกรธเคืองท่านอยู่ ก็จงวางเครื่องบูชาไว้ที่หน้าแท่นบูชา กลับไปคืนดีกับพี่น้องเสียก่อนแล้วจึงค่อยมาถวายเครื่องบูชาที่หลัง” (มัทธิว5:23-24)

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา

หลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

ในศาสนาอิสลาม มุสลิมทุกคนต้องปฏิบัติตามคำสอนในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมที่มีความเชื่อที่แตกต่างกัน

﴿ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَأْمُرْ بِالْعُرْوَةِ الْوَعْدَىٰ وَرَأْسُهَا يُؤْكَلُ ۖ وَاللَّيِّنُ مِن بَيْنِ يَدَيْهَا خَيْرٌ لِّمَنِ أَدَّىٰ وَعَدَّىٰ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾

“อัลลอฮ์มิได้ทรงห้ามพวกเจ้าเกี่ยวกับบรรดาผู้ที่มิได้ต่อต้านพวกเจ้าในเรื่องศาสนา และพวกเขามิได้ขบไล่พวกเจ้าออกจากบ้านเรือนของพวกเจ้า ในการที่พวกเจ้าจะทำความดีแก่พวกเขา และให้ความยุติธรรมแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักผู้มีความยุติธรรม”

﴿ وَلَا تَسْتَبْشِرُوا النَّبِينَ بِنِعْمَتِهِ مِن تَوْفِيقِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ ۖ وَلَا تُدْرِكُوا الْبَصِيرَةَ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۗ ﴾ (108)

“และพวกเจ้าจงอย่าด่าว่า บรรดาที่พวกเขาวิงวอนขออื่นจากอัลลอฮ์ แล้วพวกเขาก็จะด่าว่าอัลลอฮ์เป็นการละเมิดโดยปราศจากความรู้ ในทำนองนั้นแหละ เราได้ให้สวยงามแก่ทุกชาติซึ่งการทำงานของพวกเขา และยิ่งพระเจ้าของพวกเขา นั่น คือการกลับไปของพวกเขา แล้วพระองค์ก็จะทรงบอกแก่พวกเขาในสิ่งที่พวกเขากระทำกัน”

ที่มาข้อมูล : <https://www.islammore.com/view/4485>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาตนสู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ศาสนสุภาชิต ลิขิตเดือนการพัฒนา
ใบงาน เรื่อง ศาสนสุภาชิตและหลักคำสอน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นศาสนสุภาชิตหรือหลักคำสอนของทุกศาสนาและแนวทางการนำคำสอนไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนลงในใบกิจกรรมตามหัวข้อต่อไปนี้

ลำดับที่	หลักคำสอนหรือศาสนสุภาชิตที่ตนสนใจ	คำอ่าน	คำแปล
๑			
๒			
๓			

การวางแผนเพื่อนำไปรณรงค์ใช้กับชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาคนสู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ พัฒนตน ชุมชนสุขี
ใบความรู้ เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย

แนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุข

การกำหนดแนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุข ผ่านการระดมสมองออกนโยบายชุมชนมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การกำหนดวิสัยทัศน์

ต้องมีการสำรวจความต้องการของชุมชน ความต้องการในการพัฒนาสู่เป้าหมายความสำเร็จ โดยอาศัยปัจจัยต่างๆในการกำหนดแนวทางบนพื้นฐานของคุณธรรมทางศาสนาและความศรัทธาในระบอบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

การออกแบบแนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุข

ต้องตอบสนองต่อเป้าหมายวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายวัตถุประสงค์ อีกทั้งต้องเป็นในสิ่งที่สามารถทำได้จริงผ่านคนในชุมชนเป็นหลัก โดยนักเรียนมีส่วนในการออกแบบแนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุขจากห้องเรียนของตนเองบนพื้นฐานของความหวังที่ได้ผ่านการสำรวจจากชุมชนมาเป็นแนวทางการกำหนดแนวทางในชุมชนที่ดีและมีความสุขสามารถอยู่ร่วมกันได้ตามแนวทางหลักธรรมหรือหลักคำสอนทางศาสนา

การติดตามตอบสนองต่อแนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุข

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องติดตาม กำกับและนำแนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุขไปใช้ในการบริหารชุมชนให้เกิดความสำเร็จร่วมกัน โดยนักเรียนมีหน้าที่ในการนิเทศติดตามร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการดำเนินการตามแนวทางการสร้างชุมชนคนดี วิถีความสุข ที่ได้ใช้จริงมาวิเคราะห์ปรับปรุงให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน



การรณรงค์ลดสุราและสารเสพติด สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามการกำหนดแนวทางการสร้างชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ มองเหตุ เห็นผล พัฒนาคู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ พัฒนาคู่ ชุมชนสุขี
ใบกิจกรรม สร้างแนวทางชุมชน วิถีความสุข

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบันทึกแนวทางการสร้างแนวทางชุมชนคนดี วิถีความสุขไปใช้ในการปฏิบัติ
เพื่อพัฒนาชุมชน

การสร้างแนวทางชุมชนคนดี วิถีความสุข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทเรียนการเมืองไทย รู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร
ใบความรู้ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย

คำชี้แจง : ครูหรือนักเรียนสามารถสแกน QR code ดังต่อไปนี้เพื่อรับชมสื่อความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย



ปฏิวีดี ๒๔๓๕ ฉบับสังเขป" เข้าใจได้ไม่ถึง ๑๐ นาที
ข้อมูลโดย : ช่อง THE BACKGROUND
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔



สรุปเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ให้เข้าใจใน ๘ นาที
ข้อมูลโดย : สถานีโทรทัศน์เวิร์คพอยท์
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔



เรื่องเล่า พฤษภาทมิฬ
ข้อมูลโดย : Zansnack zansnack_dewa@hotmail.com
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทเรียนการเมืองไทย รู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร
ใบความรู้ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย



SCAN ME

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

ข้อมูลโดย : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เพื่อผู้บริโภค
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔



SCAN ME

๘๗ ปี วันรัฐธรรมนูญไทย

สรุปการเมืองไทยช่วงที่ ผ่านมา

ข้อมูลโดย : สำนักข่าว The MATTER

สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔



SCAN ME

รายการสารคดี เรื่อง การเมืองไทย (ฉบับย่อ)

ข้อมูลโดย : รายการความจริงไม่ตาย

สถานีโทรทัศน์ ไทยพีบีเอส

สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทเรียนการเมืองไทย รู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร
ใบความรู้ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย

ตลอดระยะเวลา ๘๐ กว่าปีในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย มีเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญอันส่งผลต่อ การเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดย เหตุการณ์สำคัญที่นักเรียนควรได้ศึกษานั้นมี ดังต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕

คณะราษฎร นำโดย พันเอกพระยาพหล พยพสุหนาและหลวงประดิษฐมนูธรรม กระทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศจาก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ ในเวลาอย่างรุ่งของวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยเหตุการณ์เป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่มีการต่อสู้หรือเสียชีวิตแต่อย่างใด



สาเหตุที่นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในครั้งนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากการพัฒนาประเทศให้ทันสมัยตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ที่ส่งให้ลูกหลานชนชั้นนำได้ออกไปรับ การศึกษาต่างประเทศในทวีปยุโรปที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงรับแนวคิดและอุดมการณ์เข้ามา เผยแพร่กับปัญญาชนสยามกลุ่มหนึ่งที่มีความคิดเหมือนกัน ร่วมกับสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำทั่วโลก จากหลังจบเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ ๑ ประเทศสยามในขณะนั้นก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกันเพราะไม่สามารถส่งออกข้าวสารไปยังต่างประเทศได้ ทำให้เงินคงคลังภายในประเทศลดลง จนต้องกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อมาใช้บริหารประเทศ รวมถึงการดุลข้าราชการให้ออกจากงานเพื่อลดทอนรายจ่ายประจำ สร้างความไม่ พอใจกับข้าราชการและประชาชน คณะราษฎรจึงใช้เป็นเหตุในการเข้ายึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ผลกระทบสำคัญจากเหตุการณ์นี้ ทำให้ระบอบการปกครองของสยามเปลี่ยนจาก สมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนการปฏิวัติ ดังกล่าว ทำให้พระมหากษัตริย์สิ้นสุดพระราชอำนาจในการปกครองประเทศ นำมาซึ่งการร่างรัฐธรรมนูญฉบับ แรก ประกาศใช้ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๗๕ มีนายกรัฐมนตรีคนแรกคือ พระยามโนปกรณนิติธาดา ประชาชนในสังคมเริ่มมีสิทธิ เสรีภาพ มากขึ้น ในขณะที่ชนชั้นนำในสังคมเริ่มสูญเสียอำนาจลง ทางด้าน เศรษฐกิจยังคงเป็นรูปแบบทุนนิยมเช่นเดิม

ข้อมูลภาพโดย : <https://thestandard.co/onthisday240663/>

วันมหาวิปโยค ๑๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๖



กลุ่มนิสิตนักศึกษาและประชาชนจำนวนมาก ออกมาชุมนุมประท้วง เรียกร้องให้ จอมพลถนอม กิตติขจร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี พร้อมกับเรียกร้องให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มีความเป็นประชาธิปไตย เหตุการณ์มีความยืดเยื้อ

โดยในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เจ้าหน้าที่ ทหาร และตำรวจได้ใช้กำลังและอาวุธเข้าสลายการชุมนุม ทำให้ นิสิตและประชาชน บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ในหัวค่ำของวันดังกล่าว ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีกระแสพระราชดำรัสให้ทุกฝ่ายยุติการใช้ความรุนแรง และตรัสแสดงความเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นวันมหาวิปโยค

สาเหตุของเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ทำการรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลตนเอง เพื่อสืบทอดอำนาจ โดยยกเลิกรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่โดยใช้อำนาจเผด็จการเข้าปกครอง นำมาซึ่งความไม่พอใจของนิสิต นักศึกษาและประชาชน จึงออกมาประท้วงเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย บริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปจนถึงรอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน อีก



หนึ่งแรกผลักดันที่นำไปสู่การชุมนุมเรียกร้องก็คือ การที่ฝ่ายรัฐบาลใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมกลุ่มนักศึกษาและนักกฎหมายที่เป็นแกนนำชุมนุมเรียกร้องรัฐธรรมนูญจำนวน ๑๓ คน ในข้อหาเป็นกบฏ ทำให้ประชาชนจำนวนมากเข้าร่วมการชุมนุมมากขึ้น

ผลจากเหตุการณ์นี้ ทำให้จอมพลถนอม กิตติขจร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและเดินทางไปต่างประเทศ โดยในหลวงรัชกาลที่ ๙ มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายสัญญา ธรรมศักดิ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไป ต่อมาเกิดการร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๑๗ ถือเป็นรัฐธรรมนูญที่ได้รับการยอมรับว่ามีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดฉบับหนึ่งเพราะประชาชนได้มีส่วน

ร่วมในการร่าง ในภาคสังคม ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้นแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์การเมืองไทย

ข้อมูลภาพโดย : <https://thestandard.co/kingrama9-with-14-october-1973/>

https://www.silpa-mag.com/history/article_40175

พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕

ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ นิสิต นักศึกษาและประชาชนได้รวมตัวกันที่ถนนราชดำเนินเพื่อประท้วงรัฐบาลเนื่องจากไม่พอใจการเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร รัฐบาลจึงได้ใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุม ทำให้มีผู้บาดเจ็บและ



เสียชีวิตจำนวนมาก เหตุการณ์พฤษภาทมิฬสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงเรียกนายกรัฐมนตรีและแกนนำผู้ชุมนุมเข้ามาเจรจาทางออกด้วยสันติวิธี เหตุการณ์พฤษภาทมิฬจึงยุติลง

สาเหตุของเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากการที่พลเอกสุจินดา คราประยูร หนึ่งในผู้นำคณะ รสช. ที่ทำการรัฐประหารรัฐบาลของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เคยให้สัญญาว่า หลังรัฐประหารแล้ว หากมีการเลือกตั้ง จะไม่เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่เมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น พลเอกสุจินดา คราประยูร กลับมารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยกล่าวว่า “ยอมเสียสัจย์เพื่อชาติ” ส่งผลให้ประชาชนจำนวนหนึ่งไม่พอใจ ออกมาประท้วงขับไล่ นำไปสู่ความรุนแรงในเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ

ผลจากเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ พลเอกสุจินดา คราประยูร ขอลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยในหลวงรัชกาลที่ ๙ มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไป ต่อมาภายหลังเกิดการร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับฉายาว่า รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เพราะประชาชนมีส่วนร่วมในการร่างและมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ข้อมูลภาพโดย : <https://www.tnews.co.th/religion/320734>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทเรียนการเมืองไทย รู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร
ใบความรู้ เรื่อง หลักการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร

การรู้เท่าทันสื่อคืออะไร?

การรู้เท่าทันสื่อ คือ การที่เราไม่หลงเชื่อเนื้อหาที่ได้อ่าน ได้ยิน ได้ฟัง แต่สามารถคิด วิเคราะห์ สงสัยและรู้จักตั้งคำถามว่า สิ่งนั้นจริงหรือไม่จริง ใครเป็นคนให้ข้อมูลเขาต้องการสื่ออะไร หรือมีจุดมุ่งหมาย แอบแฝงหรือไม่ ดังนั้นการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการรู้จักสื่อ รู้จักสิทธิ ด้วยความเข้าใจ คือ ความสามารถในการรับ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลความจริงจากการตั้งคำถาม ๕ ข้อ ดังนี้

๑. ใครเป็นผู้ผลิตข่าวสารนี้

การวิเคราะห์ว่าใครสร้างหรือผลิตเนื้อหานี้จะทำให้เราเข้าใจในวัตถุประสงค์ของสื่อที่ต้องการนำเสนอ

๒. ข้อมูลถูกนำเสนอมาด้วยเทคนิควิธีใด

ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือภาพยนตร์ ย่อมมีการการดึงดูดความสนใจที่แตกต่างกัน

๓. ตีความแตกต่างกันได้อย่างไร

การตีความของสื่อย่อมแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งก็สามารถนำมาแลกเปลี่ยน เปรียบเทียบกันเพื่อให้เกิดเป็นการตีความที่กว้างขึ้น มีมิติและมุมมองที่แตกต่างกันจนสามารถเกิดความการยอมรับในความเห็นที่ต่างกันได้

๔. คุณค่า วิถีชีวิต หรือแนวคิดใดที่แฝงมากับสื่อ

สามารถตอบคำถามได้ว่า เป้าหมายของสื่อที่ต้องการนำเสนอความคิดเห็นที่เกิดขึ้นสะท้อนความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมในขณะนั้นอย่างไร

๕. ทำไมข้อมูลนี้ถึงถูกนำมาเผยแพร่

ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์นี้จากการที่สื่อนำเสนอ เช่น เจ้าของสื่อได้รับประโยชน์หรือไม่ อะไรที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสื่อ ตลอดจนคนดูได้ประโยชน์ด้านใดบ้าง

หลักการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การสื่อสารของผู้คนในสังคมปัจจุบันไม่ได้มีเนื้อหาสาระที่ตรงไปตรงมา เพราะมนุษย์มักสร้างค่าน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ตนเองสื่อออกไปโดยแทรกความรู้สึก นึก คิด หลักการและเหตุผล ในสารนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนที่ต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาข้อมูลข่าวสารให้มาก เพราะการสื่อสารข่าวสารทางการเมือง มักจะมุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสาร เห็นคล้อยหรือเชื่อถือข้อมูลข่าวสารตามและผู้สื่อสารต้องการ เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองบางประการ ดังนั้นผู้รับสารจึงต้องมีการวิเคราะห์ข่าวสาร จำแนกสารว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือความคิดเห็น เพื่อให้ได้สารที่มีประโยชน์เหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจน สามารถก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการตัดสินใจดำเนินชีวิตประจำวัน

ความแตกต่างระหว่าง ข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
๑. มีความเป็นไปได้อันหนึ่ง	๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
๒. มีความสมจริง	๒. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้	๓. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย
๔. มีความสมเหตุสมผล	๔. เป็นข้อความที่เป็นเป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดและผู้เขียนเอง

ตัวอย่างเปรียบเทียบข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น

ตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง	ตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น
๑. กตเวที หมายถึง สมองคุณท่าน (พิสูจน์ได้โดยค้นความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕)	๑. การปกครองในระบอบประชาธิปไตยดีที่สุด (ไม่มีข้อวินิจฉัย)
๒. ดวงตาเป็นอวัยวะที่ทำให้มองเห็น (พิสูจน์ได้ด้วยหลักวิชาการ)	๒. คนเรียนเก่งย่อมประสบผลสำเร็จในชีวิตเสมอ (ไม่มีข้อยืนยัน)
๓. ทุกคนหนีไม่พ้นความตาย (พิสูจน์ได้จากประสบการณ์)	๓. การรับประทานแต่ผักไม่น่าจะเป็นผลดีต่อร่างกาย (ไม่มีข้อยืนยัน)

ข้อมูลอ้างอิงจาก : <https://kunkrunongkran.wordpress.com>

<https://www.thaihealth.or.th/Content/39558->

<http://bcp.nbtc.go.th/th/detail/2019-06-13-15-54-00>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทเรียนการเมืองไทย รู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร
ใบกิจกรรม การสืบค้นข้อมูลเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนสืบค้นข้อมูลเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทยตามหัวข้อที่ได้รับ
ในห้องเรียนแล้วอธิบายลงในใบกิจกรรมตามหัวข้อต่อไปนี้

เหตุการณ์.....

ทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์.....
.....
.....
.....

ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น.....
.....
.....
.....

สาเหตุของเหตุการณ์.....
.....
.....

สรุปเหตุการณ์โดยสังเขป.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทเรียนการเมืองไทย รู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร
ใบกิจกรรม การจำแนกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นจากเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนฟังการนำเสนอการสืบค้นข้อมูลเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองไทย
ของเพื่อนในชั้นเรียน จากนั้นจำแนกข้อเท็จจริงและความคิดเห็นจากการนำเสนอของกลุ่มเพื่อน

เหตุการณ์	ข้อเท็จจริง	ความคิดเห็น
การ เปลี่ยนแปลง การปกครอง ไทย พ.ศ. ๒๔๗๕
๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ค้นข่าวสารชุมชน เพื่อพัฒนาตนเป็นพลเมืองดี
ใบความรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

พลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย หมายถึง

พลเมืองที่มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลัก

ศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงหลักการทางประชาธิปไตย เช่น การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่นการยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การเคารพกฎหมาย ระเบียบของสังคม การมีจิตสาธารณะ เป็นต้นอย่างไรก็ตามการที่บุคคลจะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทยและสังคมโลก จะต้องคำนึงถึงสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ซึ่ง คำดังกล่าวมีนิยามที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจในเบื้องต้น ดังนี้

๑. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งที่บุคคลได้รับจากการเป็นสมาชิกของสังคม แบ่งออกเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด เช่น การเป็นลูก หลาน การมีเชื้อชาติไทย เป็นต้น และสถานภาพที่ได้รับภายหลัง ซึ่งได้รับโดยความรู้ความสามารถหรือสภาพทางสังคม เช่น การประกอบอาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ อาชีพ ครู นักเรียน แพทย์ เป็นต้น

๒. บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิ หน้าที่อันเนื่องมาจากสถานภาพของบุคคล เนื่องจากบุคคลมีหลายสถานภาพในคนคนเดียว ฉะนั้นบทบาทของบุคคลจึงต้องปฏิบัติไปตามสถานภาพในสถานการณ์ตามสถานภาพนั้น ๆ เช่น นายแดงมีสถานภาพเป็นพ่อ ต้องดำเนินบทบาทในการให้การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนบุตรให้เป็นคนดี ส่งเสียบุตรให้ได้รับการศึกษาที่สมควรตามวัย ส่วนสถานภาพการเป็นบุตรต้องดำเนินบทบาทเชื่อฟัง คำสั่งสอนของบิดามารดา ตั้งใจหมั่นเพียรในการศึกษา ช่วยเหลือบิดามารดาในการทำงานบ้านตามควรแก่วัย

๓. หน้าที่ หมายถึง ภาระรับผิดชอบของบุคคลที่จะต้องปฏิบัติ เช่น ปวงชนชาวไทยทุกคนมีหน้าที่ในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หน้าที่ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิผลประโยชน์ของชาติ เป็นต้น

บางอย่างบางประการให้เกิดประโยชน์แก่ตน หรือให้ละเว้นกระทำการอย่างใดอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สิทธิทางการศึกษา สิทธิการรักษาพยาบาล สิทธิการเลือกตั้ง เป็นต้น

๕. เสรีภาพ หมายถึง อำนาจของบุคคลในอันที่จะกำหนดตนเอง โดยอำนาจนี้บุคคลย่อมเลือกวิถีชีวิตของตนได้ด้วยตนเองเสรีภาพจึงเป็นอำนาจที่บุคคลมีอยู่เหนือตนเองและมีอิสระในการที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่กระทำการใดตามความประสงค์ของตน โดยใจสมัครอันปราศจากการบังคับหรืออยู่ภายใต้อาณัติของบุคคลอื่นหรือรัฐ เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการเลือกที่อยู่อาศัย เสรีภาพในการเดินทาง เป็นต้น

ข้อมูลอ้างอิงจาก : สถาบันพระปกเกล้า

<http://www.kpi.ac.th/public/knowledge/research/data/1008>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ค้นข่าวสารชุมชน เพื่อพัฒนาตนเป็นพลเมืองดี
ใบกิจกรรม ข่าวสารในท้องถิ่นเรา

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนศึกษาเหตุการณ์ข่าวสารในท้องถิ่นของตนเองตามประเภทข่าวสารที่ได้รับ
มอบหมายตามประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

หัวข้อข่าวสาร.....

ความเป็นไปของข่าวสาร
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ค้นข่าวสารชุมชน เพื่อพัฒนาตนเป็นพลเมืองดี
ใบกิจกรรม พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนรับฟังการนำเสนอข้อมูลข่าวสารชุมชนของกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน พร้อมกับสรุปสาระสำคัญและจำแนก สถานภาพ บทบาท หน้าที่ สิทธิ เสรีภาพ ของข่าว

ข่าวสารท้องถิ่นด้าน..... เรื่อง..... สาระสำคัญ.....	สถานภาพ..... บทบาท..... หน้าที่..... สิทธิ..... เสรีภาพ.....
ข่าวสารท้องถิ่นด้าน..... เรื่อง..... สาระสำคัญ.....	สถานภาพ..... บทบาท..... หน้าที่..... สิทธิ..... เสรีภาพ.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : จากการรับฟังการนำเสนอข้อมูลข่าวสารชุมชนให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนตามสถานะ บทบาท สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

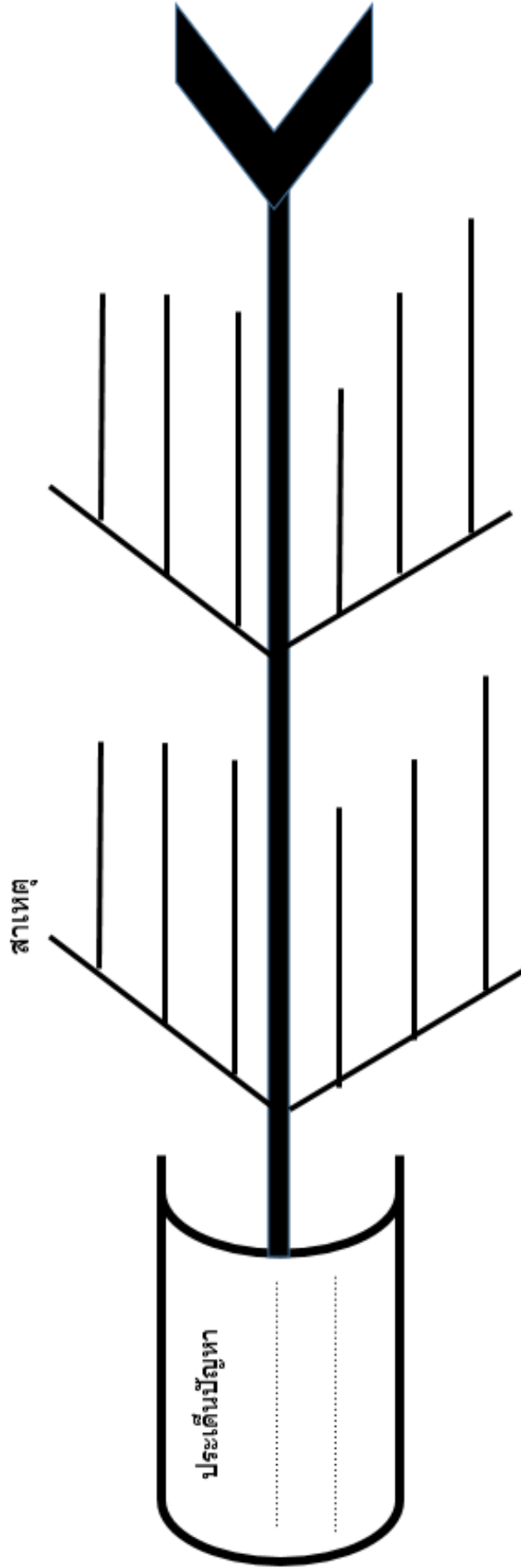
คุณค่าของการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ห้องเรียนนักคิด พิชิตทำดีสู่ชุมชน
ใบกิจกรรม แผ่นผังก้างปลา วิเคราะห์ปัญหาชุมชน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทั้งห้องร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหาชุมชนตามรูปแบบแผนภูมิก้างปลา



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ห้องเรียนนักคิด พิชิตทำดีสู่ชุมชน
ใบกิจกรรม ห้องเรียนนักคิด พิชิตทำดีสู่ชุมชน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทั้งห้องนำผลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในชุมชนจากแผนภูมิแกงปลา มาร่วมกัน
ออกแบบแนวทางการพัฒนาหรือแก้ปัญหาชุมชน ตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วนำเสนอต่อผู้นำชุมชนหรือผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องต่อไป

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์การพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
กฎหมายน่ารู้สู่ชีวิตมีสุข

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย กฎหมายน่ารู้สู่ชีวิตมีสุข
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ กระบวนการตรากฎหมาย
ใบความรู้ เรื่อง กระบวนการตรากฎหมาย

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กำหนดรายละเอียดที่สำคัญเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
ผู้เสนอ	- ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ได้แก่ ๑) คณะรัฐมนตรี ๒) สมาชิกสภา ๓) ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา และองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาเป็น 3 วาระ - ทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย - ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชกำหนด

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราตามคำแนะนำของ-คณะรัฐมนตรีเพื่อใช้ในกรณีเร่งด่วน มีเหตุฉุกเฉิน เป็นการรักษาความปลอดภัย มั่นคงของประเทศ
ผู้เสนอ	- รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดเท่านั้น
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยพระราชกำหนด - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) - สมาชิกวุฒิสภา (สว.) - นายกรัฐมนตรี
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ร่างพระราชบัญญัติไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ - เช่น พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ใช้ในสถานการณ์โควิด เป็นต้น

พระราชบัญญัติ

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา บังคับใช้เป็นชีวิตประจำวัน กำหนดกฎเกณฑ์ซึ่งมีเนื้อหาเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งเฉพาะเจาะจง
ผู้เสนอ	- คณะรัฐมนตรี - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน - ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ - ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาเป็น ๓ วาระ - นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย - ทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ร่างพระราชบัญญัติไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชกฤษฎีกา

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระมหากษัตริย์ตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล
ผู้เสนอ	- ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือรักษาการตามกฎหมายแม่บทที่บัญญัติให้ออกพระราชกฤษฎีกานั้น
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่าง - พระมหากษัตริย์ คือ ผู้มีอำนาจหน้าที่การตราพระราชกฤษฎีกา
ข้อควรรู้อื่น ๆ	- ไม่มีส่วนขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายอื่น ๆ - ใช้อำนาจกับฝ่ายบริหาร ไม่บังคับใช้แก่ประชาชนทั่วไป

กฎกระทรวง

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- กฎหมายของฝ่ายบริหารที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนด
ผู้เสนอ	- รัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนดที่บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงนั้นเป็นผู้เสนอ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- คณะรัฐมนตรีต้องให้ความเห็นชอบ
ข้อควรรู้อื่น ๆ	ไม่มีส่วนขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายอื่น ๆ

ข้อบัญญัติการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นออกกฎหมายบังคับในท้องถิ่น ภายในเขตอำนาจ
ผู้เสนอ	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	- ฝ่ายบริหาร - สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด - นายกององค์การบริหาร - ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ เป็นต้น
ข้อควรรู้อื่น ๆ	ไม่มีส่วนขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายอื่น ๆ มี 5 ประเภท คือ ๑) การตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒) เทศบัญญัติ ๓) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ๔) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ๕) ข้อบัญญัติเมืองพัทยา

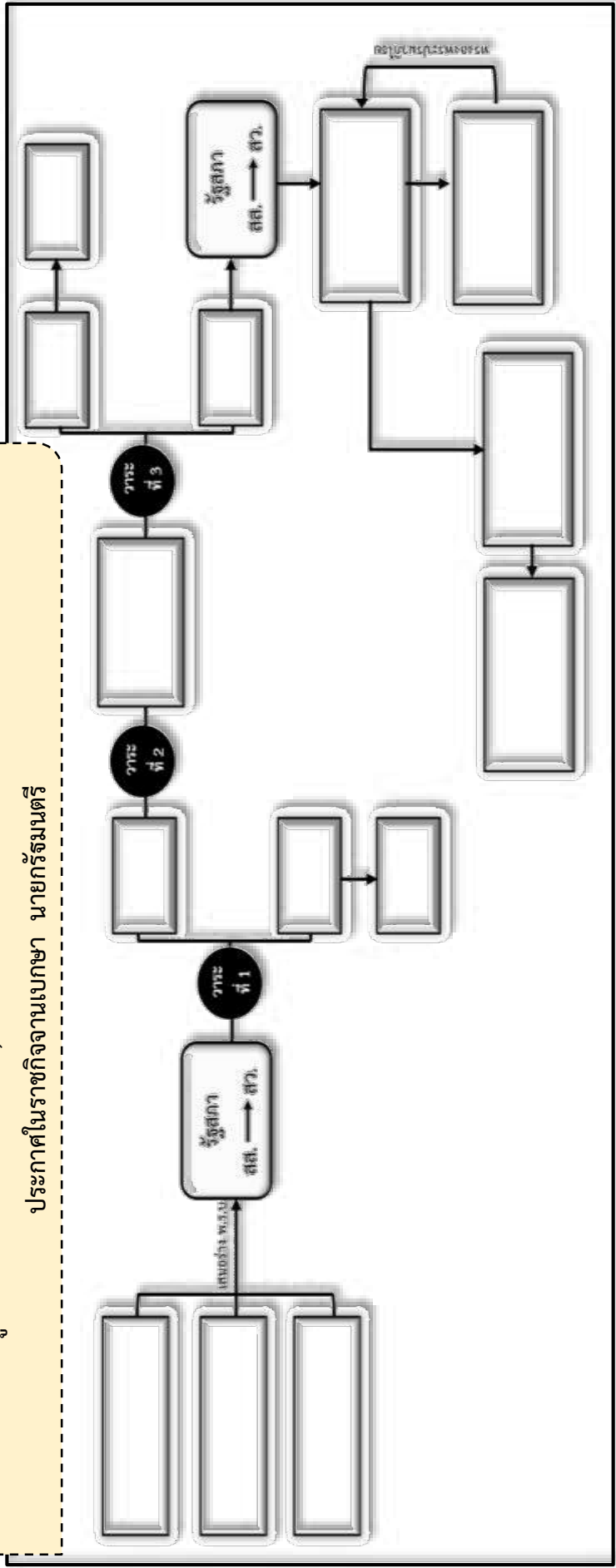
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย กฎหมายนำรัฐสู่ชีวิตมีสุข
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ กระบวนการตรากฎหมาย
 ใบงาน เรื่อง กระบวนการตรากฎหมาย

กฎหมาย	วัตถุประสงค์	ผู้เสนอ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ข้อควรรู้
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ				
พระราชบัญญัติ				
พระราชกำหนด				
พระราชกฤษฎีกา				
กฎกระทรวง				
ข้อบัญญัติการปกครองส่วนท้องถิ่น				

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย กฎหมายนำรัฐสู่ชีวิตมีสุข
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ กระบวนการตรากฎหมาย
ใบงาน เรื่อง ขั้นตอนการตรากฎหมาย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดให้เติมลงในกรอบสี่เหลี่ยมเพื่อระบุขั้นตอนการตรากฎหมายให้ถูกต้อง ซึ่งนักเรียนสามารถเติมข้อความซ้ำได้

พระมหากษัตริย์ พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ คณะรัฐมนตรี ตกไป ส.ส.ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน
รับหลักการ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ไม่รับหลักการ คณะกรรมการพิจารณา
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา นายกรัฐมนตรี



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย กฎหมายน่ารู้สู่ชีวิตมีสุข
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
ใบงาน เรื่อง ชาวสารนาฐ

ชาว.....

- สรุปย่อเนื้อหาข่าวโดยสังเขป

.....
.....
.....
.....

- สาเหตุและผลกระทบ

.....
.....
.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....
.....
.....

- เกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องใด

.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย กฎหมายนำรัฐสู่ชีวิตมีสุข
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ กฎหมายนำรัฐสู่การพัฒนาท้องถิ่น
 ใบงาน เรื่อง ผู้นำดีพัฒนาวิธีชุมชน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนของนักเรียน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลที่คนในชุมชนให้การยกย่อง แล้วเขียนคำตอบลงในใบงานประกอบการทำกิจกรรมในประเด็นดังต่อไปนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ _____
 บทบาทในชุมชน _____ ชื่อชุมชน _____
 ประกอบอาชีพ _____ อายุ _____

โครงสร้างการบริหารงาน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

แนวคิดการทำงาน

ปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย กฎหมายน่ารู้สู่ชีวิตมีความสุข
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี
 ใบกิจกรรมเกมบิงโก “Bingo laws for life”

เกม “Bingo laws for life”

คำชี้แจง : โยนลูกเต๋นเลือกข้อความที่กำหนดให้เติมลงในช่องสี่เหลี่ยม ช่องสี่เหลี่ยมละ ๑ ข้อความ

จงเลือกข้อความต่อไปนี้เติมลงในช่องว่าง

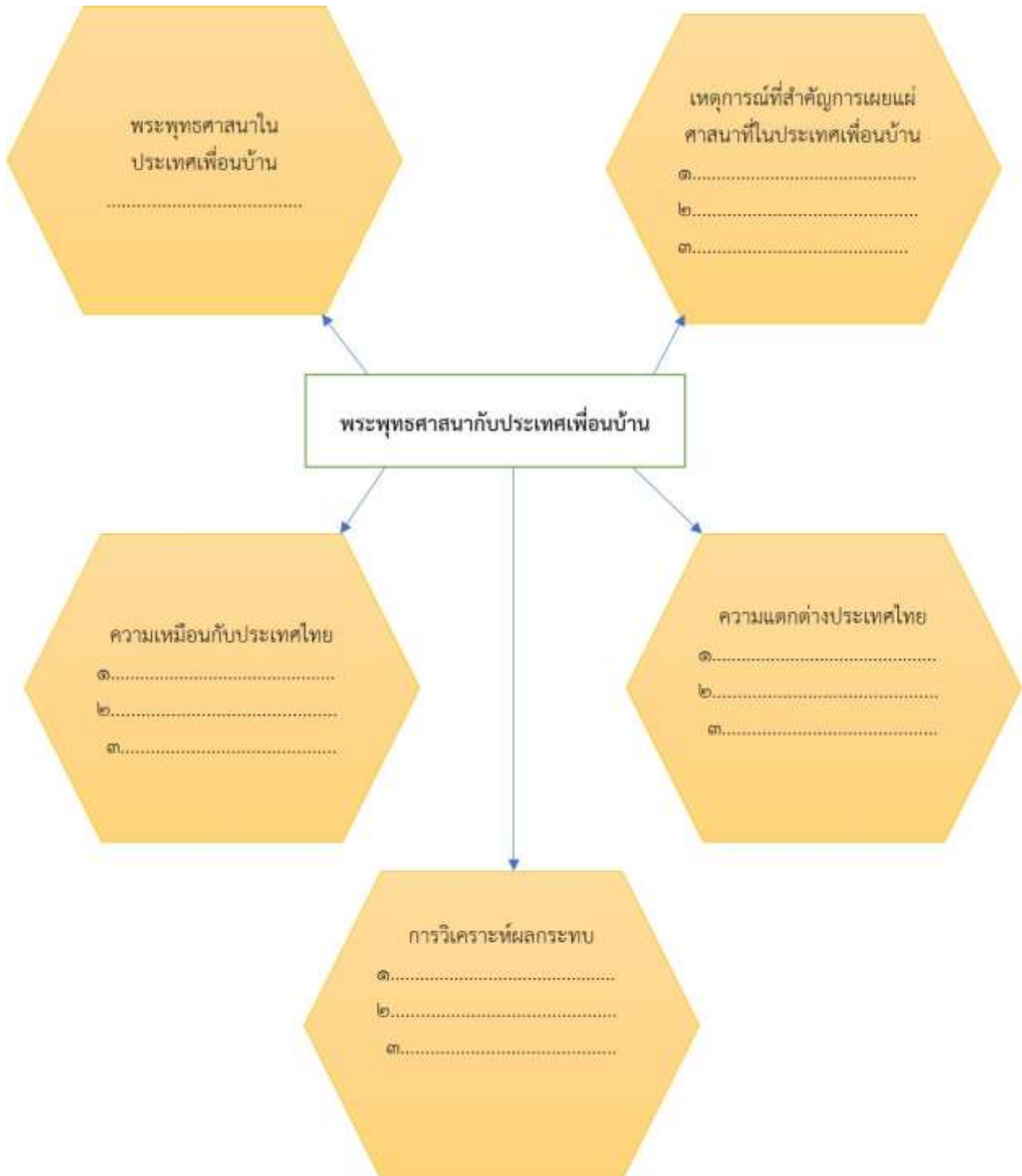
รัฐธรรมนูญ ผู้เยาว์ ภาษีอากร แรงงานเด็ก เหน็บขาด พระราชบัญญัติ มรดก
 การรับรองบุตร สัตว์ป่าสงวน แรงงานหญิง การพนัน พระราชกำหนด กรมสรรพากร
 บุตรบุญธรรม ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต ความปลอดภัยในการทำงาน บัตรประชาชน การสมรส
 กฎกระทรวง การปกครอง ส่วนท้องถิ่น กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายท้องถิ่น พระราชกฤษฎีกา









โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์สังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ พระพุทธศาสนากับประเทศเพื่อนบ้าน
 ใบกิจกรรมแผนผังทางความคิด



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ พระพุทธศาสนากับประเทศเพื่อนบ้าน
 ใบกิจกรรมเกมบันไดงู

	<p>..... </p> 	<p>..... </p>	<p>..... </p>
<p>..... </p>	<p>..... </p>	<p>..... </p>	<p>..... </p>
	<p>..... </p>	<p>..... </p>	<p>..... </p>
	<p>..... </p>		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมและประเทศเพื่อนบ้าน
ใบความรู้ศาสนาสากล

ความหมายการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หมายถึง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หมายถึง การที่มนุษย์มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันในรูปของกฎระเบียบหรือกฎหมาย และมีคุณธรรม จริยธรรมในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองการปกครอง การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการปฏิบัติตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ จะทำให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่บุคคลนับถือหลักธรรมที่เน้นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของศาสนาต่าง ๆ (ที่มา: <http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AroundTheWorld/reli/1.htm>)

พระพุทธศาสนา	ศาสนาอิสลาม	ศาสนาคริสต์
<p>สังคหวัตถุ ๔ หมายถึง หลักธรรมสำหรับสงเคราะห์หรือเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกัน</p> <p>อย่างมีความสุข ได้แก่</p> <p>๑ ทาน คือ การให้ แบ่งปัน เสียสละ เผื่อแผ่</p> <p>๒ ปิยวาจา คือ การกล่าววาจาสุภาพ อ่อนหวาน</p> <p>๓ อตถจริยา คือ การกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>๔ สมานัตตตา คือ การวางตัวเหมาะสม เสมอต้น เสมอปลาย</p>	<p>หลักปฏิบัติตามศรัทธา ๕</p> <p>ประการ ได้แก่</p> <p>๑ การปฏิญาณตน</p> <p>๒ การนมาซ</p> <p>๓ การบริจาคซะกาต</p> <p>๔ การถือศีลอด</p> <p>๕ การทำพิธีฮัจญ์</p>	<p>บัญญัติ ๑๐ ประการ</p> <p>๑ อย่ามีพระเจ้าอื่นนอกจากเรา</p> <p>๒ อย่าทำรูปเคารพสำหรับตนหรือกราบไหว้รูปเหล่านั้น</p> <p>๓ อย่าเอ่ยพระนามของพระเจ้าโดยไม่สมเหตุ</p> <p>๔ จงถือวันอาทิตย์เป็นวันศักดิ์สิทธิ์</p> <p>๕ จงนับถือบิดามารดา</p> <p>๖ อย่าฆ่าคน</p> <p>๗ อย่าผิดประเวณี</p> <p>๘ อย่าลักทรัพย์</p> <p>๙ อย่าคิดมิชอบ</p> <p>๑๐ อย่าโลภสิ่งใดของผู้อื่น</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมและประเทศเพื่อนบ้าน
 ใบกิจกรรม การวิเคราะห์การ์ตูนธรรมะ

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ธรรมะตามหัวข้อที่กำหนดให้

หลักธรรม	ฉาก	ตัวละคร	เหตุการณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมและประเทศเพื่อนบ้าน
 ใบกิจกรรม การวิเคราะห์การบูรณธรรมและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กลุ่มที่	ฉากการบูรณธรรมที่ตนเองชอบ	ตัวละครการบูรณธรรมที่ตนเองชอบ	เหตุการณ์ที่ตนเองชอบและยกตัวอย่างเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมและประเทศเพื่อนบ้าน
ใบกิจกรรม การเขียนนโยบายทางการทูตเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี

นโยบายที่ต้องการนำเสนอ คือ.....

หลักการที่นำมาใช้.....

สภาพปัญหาทางการทูตที่พบ	ผลกระทบของปัญหา	นโยบายแนวทางการแก้ปัญหา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย
ใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

๑. พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ

พระพุทธศาสนาถือเป็นศาสนาประจำชาติของไทยเนื่องจากประชาชนชาวไทยถึงร้อยละ 9๕ นับถือพระพุทธศาสนาโดยมีหลักฐานคือ

๑.๑ ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทยนับถือพระพุทธศาสนาโดยมีการนับถือสืบต่อมาจากบรรพบุรุษแสดงว่าพุทธศาสนาได้วางรากฐานฝังลึกในดินแดนไทยอย่างมาก

๑.๒ พระพุทธศาสนาเป็นที่มาของวัฒนธรรมไทย วิธีการดำเนินชีวิตของคนไทยในเกือบทุกด้านมีความผูกพันกับคำสอนของพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งตั้งแต่ ค่านิยม ความเชื่อ และพิธีกรรมต่างๆ เป็นต้น

๑.๓ พระมหากษัตริย์ของไทยทุกพระองค์นับตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน นับถือพระพุทธศาสนาถือหลักทศพิธราชธรรมในการปกครองประเทศ

๒. พระพุทธศาสนามีความสำคัญในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย

๒.๑ พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง หลักคำสอนของพุทธศาสนาที่สอนให้ศาสนิกชนเป็นคนดี เอื้อเฟื้อ รู้จักความสามัคคีกัน ล้วนมีส่วนส่งเสริมให้สังคมไทยเกิดความมั่นคงและสันติสุข

๒.๒ พระพุทธศาสนากับการศึกษา ตั้งแต่อดีตจะเป็นสถานที่ที่สำคัญของไทยที่เยาวชนเข้าไปศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ และมีความสำคัญต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

๒.๓ พระพุทธศาสนากับคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย โดยการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนให้สูงขึ้นซึ่งจะช่วยให้เกิดความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญ เพราะอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและประชาชนส่วนใหญ่มีความศรัทธา โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน

๓. พระพุทธศาสนามีความสำคัญในฐานะเป็นสภาพแวดล้อมในสังคมไทย พอสรุปได้ดังนี้

๓.๑ พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมทางด้านสถาปัตยกรรม ในการสร้างโบสถ์วิหารก็จะแฝงแนวคิดของพระพุทธศาสนาไว้ด้วย

๓.๒ พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อทางด้านภาษาไทย ที่นำเอาภาษาบาลีมาปะปนในระยยะแรงทางด้านวรรณกรรม ที่วรรณคดีส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวในพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น

๓.๓ พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อระบบความเชื่อ ความคิด และลักษณะวัฒนธรรมประเพณีของคนไทย ทำให้เกิดเอกลักษณ์ที่เป็นของคนไทยโดยเฉพาะ เป็นต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย
ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง แลกดูศาสนิกชนยุค ๔.๐

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลข่าวที่เป็นสถานการณ์ทางวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จำนวน ๓ ข่าว

ข่าวที่ ๑

หัวข้อ

.....

สาระสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....

ผลดี

.....
.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

แนวทางการส่งเสริม/แก้ไข แนวทางแก้ไขปรับปรุงหรือส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อสังคมไทย

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย
ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง แลดูศาสนิกชนยุค ๔.๐

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนสืบค้นข้อมูลข่าวที่เป็นสถานการณ์ทางวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จำนวน ๓ ข่าว

ข่าวที่ ๒

หัวข้อ

.....

สาระสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....

ผลดี

.....
.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

แนวทางการส่งเสริม/แก้ไข แนวทางแก้ไขปรับปรุงหรือส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อสังคมไทย

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย
ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง แลดูศาสนิกชนยุค ๔.๐

คำชี้แจง : ให้กลุ่มของนักเรียนสืบค้นข้อมูลข่าวที่เป็นสถานการณ์ทางวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จำนวน ๓ ข่าว

ข่าวที่ ๓

หัวข้อ

.....

สาระสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....

ผลดี

.....
.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

แนวทางการส่งเสริม/แก้ไข แนวทางแก้ไขปรับปรุงหรือส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อสังคมไทย

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย
ใบกิจกรรม เรื่อง รักษ์ศาสนาส่งเสริมตน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนออกแบบกิจกรรม ส่งเสริมกิจกรรมของศาสนาเพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาให้ดำรง
อยู่คู่กับสังคมไทยสืบในระดับชั้นเรียนของตนเอง



วัตถุประสงค์

.....
.....
.....

การดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
ใบความรู้เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย

ภูมิภาคเอเชียมีลักษณะภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้วิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา ของผู้คนในภูมิภาคนี้มีความแตกต่าง และหลากหลาย ตามประเด็นดังต่อไปนี้

๑. วิถีชีวิต

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายเนื่องจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ส่งเสริม คือ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ประชากรไม่ต้องการเครื่องมือร่นมากนัก จนดูว่าเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น
- ในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม จะยึดถือบทบัญญัติในคัมภีร์อัลกุรอานมาใช้ในการดำเนินชีวิต
- ประเทศฟิลิปปินส์มีวิถีชีวิตแบบผสมระหว่างตะวันตกกับตะวันออก ซึ่งแตกต่างจากประเทศอื่นในภูมิภาค
- ในประเทศเวียดนามมีวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับจีน



ที่มา : <https://1th.me/0aEY4>

ภาพความหลากหลายของผู้คนในทวีปเอเชีย



ภาพอาชีพค้าขายในประเทศเวียดนาม

ที่มา : <https://1th.me/JpRry>



ภาพการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในประฟิลิปปินส์

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน

เอเชียตะวันออกเฉียง

- ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงนิยมบริโภคข้าวเป็นอาหารหลักควบคู่กับปลา ถั่วเหลือง เนื้อหมู และผักผลไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น
- เป็นภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรมากและอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่น โดยเฉพาะในเขตเมือง
- ในเขตเมือง มักประสบปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ปัญหามลพิษ และปัญหาการขาดแคลนสิ่งสาธารณูปโภค
- ในชนบทของประเทศจีน เกาหลีเหนือ เกาหลีใต้ และไต้หวัน นิยมสร้างบ้านด้วยอิฐหรือดินเหนียว แล้วมุงทับด้วยหญ้า ฟางข้าว หรือใบไม้
- ชาวชนบทในญี่ปุ่นมักอาศัยอยู่ในบ้านไม้ที่มุงหลังคาด้วยกระเบื้อง
- ชาวชนบทในทิเบตและมองโกเลียบางแห่งจะอาศัยอยู่ในเต็นท์หนังสัตว์

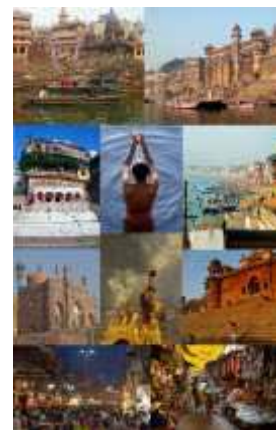


ภาพลักษณะบ้านเรือนของชาวจีน

ที่มา : <https://www.freepik.com/>

เอเชียใต้

- ความเป็นอยู่ของชาวเอเชียใต้จะผูกพันกับหลักศาสนา โดยมีประชากรบางส่วนยังได้รับอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย
- ข้าวเจ้าถือเป็นอาหารหลักของชาวเอเชียใต้ นิยมบริโภคกับแกงซึ่งประกอบด้วย ปลา เนื้อ และผัก ใช้เครื่องเทศและผงกะหรี่เป็นเครื่องปรุง
- ชาวเอเชียใต้นิยมใช้แบ่งข้าวเจ้าทำขนมหวาน
- ประชากรที่อาศัยอยู่แถบชายฝั่งทะเลและเกาะลังกานิยมบริโภคปลาและผลไม้
- ผู้ที่เคร่งครัดในศาสนาบางศาสนาต้องงดบริโภคเนื้อสัตว์บางชนิด



ที่มา : shorturl.asia/0U6PL

ภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในเมืองพาราณสี
ประเทศอินเดีย

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

- บางประเทศในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยังขาดแคลนน้ำประปาและไฟฟ้า
- บางเมือง เช่น นครเยรูซาเล็ม มีการสร้างบ้านด้วยก้อนหินอยู่อย่างมากมายและมีอายุเป็นร้อยๆปี

- ในชนบท ชาวนาและคนจนมักสร้างที่อยู่อาศัยเป็นกระท่อม
- พวกเขาอบอุ่นหรือพวกเร่ร่อนเลี้ยงสัตว์ในเขตทะเลทราย มักจะสร้างด้วยเตินท์หนังสัตว์
- ประชากรในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้บางส่วนยังได้รับปริมาณอาหารที่ต่ำกว่ามาตรฐานอยู่
- อาหารหลัก ได้แก่ ข้าว เนื้อแกะหรือเนื้อโค บางประเทศนิยมบริโภคนมสดและนมเปรี้ยว ใช้ผักปรุงอาหารบ้างเฉพาะฤดูกาลและท้องที่ ผลไม้ที่นิยมรับประทาน เช่น อินทผลัม ส้ม มะเดื่อ



ภาพชาวเบดูอินอาศัยอยู่ในกระท่อม
ที่ทำด้วยขนแกะหรือขนม้า



ภาพประชากรในเอเชียกลาง

เอเชียกลาง

- ภูมิภาคส่วนใหญ่ประกอบด้วยทะเลทรายและที่ราบทุ่งหญ้า มีสภาพอากาศที่รุนแรง สภาพพื้นดินไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก
- ผู้คนในภูมิภาคนี้นิยมประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์มาแต่ดั้งเดิม เช่น ม้า แพะ แกะ
- บางชนเผ่ามีวิถีการดำเนินชีวิตโดยการเลี้ยงสัตว์แบบเร่ร่อน ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง มีการย้ายถิ่นฐานและฝูงสัตว์ไปตามทุ่งหญ้าต่างๆ มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย กินง่าย
- อาหารส่วนใหญ่ประกอบด้วยเนื้อสัตว์เป็นหลัก
- ประชากรที่ไม่ใช่ชนเผ่าเร่ร่อนจะนิยมประกอบอาชีพทำการเกษตร เช่น ฝ้าย ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ผลไม้และผัก

๒. วัฒนธรรม

ภูมิภาคเอเชียเป็นดินแดนที่มีประวัติศาสตร์และความเป็นมายาวนาน ทำให้มีวัฒนธรรมต่างๆ ที่เก่าแก่ทรงคุณค่า และเป็นเอกลักษณ์ของตน ในภูมิภาคนี้ยังมีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ภาษา และการแต่งกายของคนในประเทศต่างๆ

เชื้อชาติ

เชื้อสายมองโกลอยด์

พวกมองโกลอยด์เหนือ เป็นพวกผิวเหลืองที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของทวีปเอเชีย อยู่ทางตอนเหนือและ ตะวันออกของทวีป ได้แก่ ชาวทิเบต ชาวจีน ชาวญี่ปุ่น และชาวเกาหลี



ที่มา : shorturl.asia/lqQyd

ภาพชาวทิเบต



ที่มา : shorturl.asia/iECN4

ภาพคนทมิฬในประเทศไทย

พวกมองโกลอยด์ใต้ เป็นพวกผิวเหลืองที่อยู่ทางใต้และตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย ได้แก่ ชาวไทย พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย รวมทั้งชนกลุ่มน้อยแถบภูเขาในประเทศไทย เมียนมา ลาว และเวียดนาม เช่น กะเหรี่ยง อีเก้อ แม้ว เย้า มูเซอ และชนกลุ่มน้อยในหมู่เกาะของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พวกดัก และชนกลุ่มน้อยในหมู่เกาะอีกหลายเผ่า เช่น อิบัน บาฮัว งาจู คายัน ดูซุน

เชื้อสายคอเคซอยด์

เป็นพวกผิวขาว รูปร่างสูงใหญ่และหน้าตาเหมือนชาวยุโรป แต่ตาดำและผมมีสีดำ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และทางภาคเหนือของอินเดีย ได้แก่ ชาวอาหรับ ชาวปากีสถาน ชาวอินเดีย ประชากรในประเทศเนปาล ภูฏาน



ภาพชาวอาหรับเชื้อสายคอเคซอยด์



ภาพชาวซาไก เชื้อสายนิกรอยด์
ที่มา : shorturl.asia/3PNCw

เชื้อสายนิกรอยด์

เป็นชาวเอเชียผิวดำ ได้แก่ ชาวพื้นเมืองทางภาคใต้ของอินเดีย(ตราวิเดียน) และชาวพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในส่วนต่างๆของเอเชีย ได้แก่พวกเกาะซาไก เขม้ง ปาปวน ส่วนใหญ่พวกนี้มีรูปร่างค่อนข้างเล็ก ผมหยิก ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ ทางภาคใต้ของอินเดีย ในศรีลังกา ในคาบสมุทรมลายู และในหมู่เกาะต่างๆของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภาษา

ในภูมิภาคเอเชียมีภาษาที่ใช้กันมากมายนับพันภาษา ซึ่งอาจจำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 8 กลุ่ม คือ กลุ่มภาษาเทอร์คิก กลุ่มภาษาสลาวิก กลุ่มภาษาตุงกูสิก กลุ่มภาษาจีน กลุ่มภาษาอินโด-อารยัน กลุ่มภาษา อิเรเนียน กลุ่มภาษาทิเบต-พม่า กลุ่มภาษามองโกล

ปัจจุบันภาษาในทวีปเอเชียบางกลุ่มมีผู้ใช้มากขึ้น เช่น ภาษาจีน ภาษารัสเซีย โดยเฉพาะภาษาจีนที่กลายมาเป็นภาษาสำคัญของโลก ขณะเดียวกันภาษาบางกลุ่มกลับมีจำนวนผู้น้อยลง เช่น กลุ่มภาษาตุงกูสิก หรือในประเทศอินเดียซึ่งมีภาษาถิ่นมากมาย อีกทั้งยังคงตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษเป็นเวลานาน รัฐบาลจึงให้ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาฮินดีเป็นภาษาราชการ



ภาพอักษรจีน

ที่มา : <https://1th.me/KdGwO>

การแต่งกาย

เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะประจำชาติหรือเชื้อชาติให้เห็นเด่นชัด สำหรับประชากรในทวีปเอเชียจะมีการแต่งกายที่แตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาค ดังนี้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- นิยมแต่งกายด้วยเสื้อผ้าบางๆ และมีส่วนประกอบน้อยชิ้น เนื่องมาจากภูมิภาคนี้อากาศร้อน
- เครื่องแต่งกายจำพวกเสื้อผ้าก็จะทำขึ้นเองในเวลาว่างโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ปួយฝ้าย ปอ ป่าน ไยสัปะรด รังไหม

เอเชียตะวันออก

- มีการแต่งกายทั้งแบบชาวตะวันตกและชาวพื้นเมือง
- ชาวญี่ปุ่นแต่งกายแบบชาวตะวันตกออกไปทำงาน ส่วนชุกกิโมโนจะใช้สวมใส่ขณะอยู่ที่บ้านหรือในโอกาสพิเศษ
- ในเขตเมืองของไต้หวันและเกาหลีมีการแต่งกายแบบตะวันตกทั่วไป แต่ในเขตชนบท รวมทั้งจีนประชากรส่วนใหญ่สวมกางเกงผ้าฝ้ายหลวมๆและใส่เสื้อเชิ้ต แต่ในเขตอากาศหนาวเย็นมักใส่ทับด้วยเสื้อแจ็กเก็ตหรือฝ้ายนวม ส่วนผู้หญิงบางที่ก็นุ่งกระโปรงหรือแต่งเป็นชุดแบบชาวตะวันตก
- ส่วนในจีนและเกาหลีเหนือ โดยทั่วไปแต่งกายกันอย่างธรรมดา

เอเชียใต้

- ส่วนมากสวมใส่ผ้าฝ้ายตัดเย็บหลวมๆทั้งชาวอินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกา
- ส่วนผู้หญิงอินเดียนิยมสวมชุด紗สำหรับ
- ส่วนในปากีสถานและภาคเหนือของอินเดีย ผู้หญิงนิยมสวมใส่กางเกงบางๆ และเสื้อแขนยาว พร้อมทั้งมีผ้าปิดหน้าด้วย
- โดยทั่วไป ผู้หญิงในภูมิภาคนี้นิยมสวมใส่เพชรพลอยเพื่อความสวยงามและแสดงถึงฐานะ ส่วนผู้ชายนิยมใส่ผ้าโจงกระเบนสีขาวที่เรียกว่า โดตี ผู้ชายในศรีลังกาชอบนุ่งโสร่งที่เรียกว่า ลังกี

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

- ส่วนใหญ่สวมใส่เสื้อผ้าที่ทำมาจากผ้าฝ้ายตัดเย็บหลวมๆ และมีผ้าคลุมศีรษะ
- ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะต้องสวมใส่ผ้าบางชนิดตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น ผ้าคลุมศีรษะ และหน้าของสตรีชาวมุสลิม

เอเชียกลาง

- คนในเอเชียกลางจะแต่งกายแตกต่างกันไปตามเชื้อสายของกลุ่มตน
- ในกลุ่มชนเผ่าที่มีการแยกย้ายถิ่นฐานอยู่เป็นประจำจะแต่งกายคล้ายคลึงกันโดยจะสวมเสื้อคลุมและกางเกงยาว นิยมใช้ผ้าฝ้ายและผ้าไหมมาตัดเย็บเป็นเครื่องแต่งกาย



ชุดฮันบก

ที่มา : shorturl.asia/D27Me

ศาสนา

ศาสนาที่สำคัญของโลกทั้งศาสนาอิสลาม คริสต์ศาสนา พระพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ต่างเกิดขึ้นในทวีปเอเชียทั้งสิ้น ทำให้ภูมิภาคนี้มีความหลากหลายทางด้านศาสนา



ตักบาตร

ที่มา : ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมการแพทย์

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ประชากรมีการนับถือศาสนาอย่างหลากหลาย ทั้งพระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา และศาสนาอิสลาม
- ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา ได้แก่ ไทย เมียนมา ลาว เวียดนาม และกัมพูชา
- ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือคริสต์ศาสนา ได้แก่ ฟิลิปปินส์
- ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน

เอเชียใต้

- เป็นแหล่งกำเนิดของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และพระพุทธศาสนา
- ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของชาวอินเดียในปัจจุบัน ส่วนพระพุทธศาสนา แม้ว่าจะเกิดในอินเดีย แต่ชาวอินเดียก็นับถือพระพุทธศาสนาน้อย
- พระพุทธศาสนานับถือมากในทิเบต ศรีลังกา เมียนมา ไทย ลาว และเวียดนาม
- ปัจจุบันประชากรในเอเชียใต้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาฮินดู และบางส่วนนับถือศาสนาอิสลาม ส่วนพระพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนามีผู้นับถือไม่มากนัก

เอเชียตะวันออก

- เป็นแหล่งกำเนิดของลัทธิขงจื๊อ เต๋า และชินโต
- ปัจจุบันประชากรในเอเชียตะวันออกส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื๊อ
- ส่วนในญี่ปุ่น ประชากรจำนวนมากนับถือศาสนาชินโต
- นอกจากนี้ยังมีผู้นับถือศาสนาอิสลามอยู่จำนวนมาก คือ กลุ่มที่อาศัยอยู่ในบริเวณเส้นทางสายไหมและบริเวณที่อาณาจักรมุสลิมได้เผยแพร่ไปถึงตั้งแต่เมื่อครั้งอดีต
- ส่วนศาสนาคริสต์มีผู้นับถือมากในประเทศเกาหลีใต้

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

- เป็นต้นกำเนิดของศาสนายูดาห์ศาสนาที่เก่าแก่ที่สุดในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ คริสต์ศาสนา และศาสนาอิสลาม
- ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม แม้ศาสนาฮินดูและคริสต์ศาสนาจะเกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ แต่มีผู้นับถือน้อย

เอเชียกลาง

- ประเทศในภูมิภาคที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกของทะเลสาบแคสเปียน มีประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม และส่วนน้อยนับถือคริสต์ศาสนา
- การนับถือศาสนาของประชากรในประเทศทางตะวันตกของทะเลสาบแคสเปียนจะตรงกันข้าม คือ ประชากรส่วนใหญ่ นับถือคริสต์ศาสนา และส่วนน้อยนับถือศาสนาอิสลาม



ภาพการประกอบพิธีฮัจญ์ของศาสนาอิสลาม

ที่มา : <https://siamrath.co.th/n/1819>



การเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสเป็นคล้ายวันประสูติ

ของพระคุณศวร

ที่มา : shorturl.asia/Em3WZ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พหุวัฒนธรรมสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
ใบกิจกรรมเรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกเหตุการณ์ ที่เป็นสร้างเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน และเป็นการแสดงถึงการยอมรับกันของคนในภูมิภาคในภูมิภาคเอเชียแล้ววิเคราะห์ตามประเด็นตามที่กำหนด

เหตุการณ์.....

ลักษณะของเหตุการณ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลที่เกิดขึ้น

.....
.....
.....
.....
.....

คุณธรรมของศาสนาที่เกิดขึ้น

.....
.....
.....
.....
.....



โครงการจัดทำสื่อ ๒๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

